14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1994. ՈՒՐԲԱԹ. # 5 (508)

Ազգ

Azg
armenian daily

Բաքվի ջարդերի 4-րդ տարելիցը

ԵՐԵՒԱՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Երեւանի հասարակության ներկայացուցիչները ծաղիկներ դրեցին Ադրբեջանում հայկական ջարդերի զոհերի հիշատակին կանգնեցված խաչքարի մոտ: Ուղիղ չորս տարի առաջ՝ 1990 թ. հունվարին, Բաքվում սկսվեց հաշվեհարդար քաղաքի հայ բնակիչների հետ, որոնք չէին հասցրել մեկնել այնտեղից: Ջարդերի ընթացքում զոհվեց 100-ից ավելի մարդ, տասնյակ հազարավոր հայեր հրաշքով փրկվեցին, լաստանավերով հասնելով Կրասնովոդսկ: Միայն ջարդերի ավարտից հետո Ադրբեջանի մայրաքաղաք մտցվեցին խորհրդային զորքեր: Ներկայումս Հայաստանում կան Ադրբեջանից եկած ավելի քան 300 հազ. գաղթականներ:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Կայացած բանակը մեր միակ երաշխիքն է

Երեկ կառավարության նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ հանրապետության ակտիվի՝ շրջանների գործկոմների նախագահների, ներքին գործերի բաժինների պետերի, դատախազների եւ զինկոմների հավաքը, որի ընթացքում հանդես գալով զեկուցմամբ՝ պետնախարար Վազգեն Սարգսյանն ամփոփեց աշնանային զորակոչի արդյունքները եւ նշեց հետագա անելիքները: Զորակոչը, որն իրականացվել է 110 տոկոսով, փաստորեն բեկումնային էր եւ ամրապնդեց նորաստեղծ հայկական բանակի հիմքերը: Պետնախարարը նշեց այն ծանր աշխատանքը, որի շնորհիվ հնարավոր եղավ իրականացնել լիակատար զորակոչ, միաժամանակ չմոռանալով խոսել նաեւ թերությունների մասին, որոնք, սակայն, դատելով զորակոչի վերջնական արդյունքից, որակ չէին կազմում: Միաժամանակ պրն. Սարգսյանը նշեց, որ այլ բան է զորակոչ կատարելը եւ այլն բան՝ զորակոչիկից զինվոր պատրաստելը, ուստի բանակի հրամանատարությանն առաջիկայում ամենօրյա ծանր աշխատանք է սպասում:

Նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը նույնպես դրական գնահատեց զորակոչի արդյունքները, կարեւորելով այն հանգամանքը, որ վերջապես լիարժեք կերպով այդ ասպարեզում սկսեցին աշխատել պաշտպանության նախարարության կառույցները: Իր ելույթում նախագահը խոսեց նաեւ պահեստային սպաներից եւ զինապարտներից յուրաքանչյուր շրջանում վաշտ ձեւավորելու եւ եռամսյա ուսումնական հավաքներ անցկացնելու մասին: Բանն այն է, որ հունվարի 12-ին կառավարությունն այդպիսի որոշում էր ընդունել, ըստ որի հունվարի 14-ից 22-ը պետք է կազմակերպվեն ուսումնական հավաքներ, իսկ պետնախարար Վազգեն Սարգսյանն այդ առթիվ համապատասխան հրահանգներ էր տվել տեղական իշխանությունների ներկայացուցիչներին: Ընդ որում, ինչպես նշեց նախագահը եւ ինչպես ասվում էր պետնախարարի հրահանգում, պահեստային սպաներն ու զինվորները եռամսյա ուսումնավարժական հավաքների ընթացքում դժգոհելու բան չեն ունենա, քանի որ այդ ընթացքում կապահովվեն հանդերձանքով, սննդով եւ կվարձատրվեն նույնքան, որքան վարձատրվում են պայմանագրային հիմունքներով ծառայող զինվորականները:

Ինքնին հասկանալի է, որ նման ուսումնավարժական հավաքների կազմակերպումը խիստ կարեւոր եւ անհրաժեշտ է ինչպես խորհրդային բանակում ծառայելու տարիներին ձեռք բերած փորձը չմոռանալու, այնպես էլ այդ փորձը նորաստեղծ բանակի մարտիկներին հաղորդելու առումով: Ու թեեւ պետնախարարի հրահանգով նախատեսվում է հավաքներին մասնակցելուց հրաժարվող կամ խուսափող զինապարտների նկատմամբ կիրառել համապատասխան պատժամիջոցներ, այնուամենայնիվ վերն ասվածը հույս է ներշնչում, թե բանը դրան չի հասնի: Մանավանդ որ հավաքները կազմակերպվելու են հնարավորին չափ բնակության վայրին մոտ: Նախագահը հույս հայտնեց, որ եթե աշնանային զորակոչն իրականացվել է 110 տոկոսով, ապա այս հավաքները կիրականանան 200 տոկոսով, եւ մենք միանգամայն կիսում ենք այս հույսը՝ լավ հասկանալով, որ «խաղաղություն ես ուզում՝ պատրաստվիր պատերազմի» ճշմարտությունը թերեւս երբեք այնքան արդիական չի եղել, որքան այսօր:

Ա. Բ.

ՂԱՐԱԲԱՂ

Թշնամու բոլոր գրոհները կասեցվում են

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ: Իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում շարունակում է մնալ ծայրաստիճան լարված: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, երեկ եւ նախորդ գիշեր ադրբեջանական բանակը շարունակում էր գրոհել ռազմաճակատի ողջ երկայնքով: Ընդ որում, առավել ծանր մարտերն ընթանում էին ռազմաճակատի հարավարեւելյան հատվածներում՝ Մարտունու եւ Ֆիզուլու շրջանների սահմանամերձ հատվածի երկայնքով: Այստեղ ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է լիովին հետ մղել թշնամու գրոհը եւ հակառակորդին հետ շպրտել նախնական դիրքեր: Այս հատվածում ադրբեջանական բանակը հունվարի 12-ի երեկոյան եւ լույս 13-ի գիշերը ծանր մարտերի ընթացքում կորցրել է երկու տանկ: Թշնամուց առգրավվել է մեկ հետեւակի մարտական մեքենա: Ընդ որում Ֆիզուլու շրջանի Աշաղը Վեյսալլի գյուղի ուղղությամբ ադրբեջանական բանակը կորցրել է 46 զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել է երկու, վիրավորվել յոթ զինվոր: Խփվել է հայկական մեկ տանկ:

Ադրբեջանական ուժերին չի հաջողվել ճեղքել հայկական պաշտպանական շղթան նաեւ ռազմաճակատի հյուսիսային եւ հյուսիսարեւելյան հատվածներում՝ Մատաղիսի ուղղությամբ եւ Աղդամի ու Մարտակերտի շրջանների սահմանային գոտում: Երեկ օրվա առաջին կեսին մարտերը ռազմաճակատի այս հատվածում շարունակվում էին: Մանրամասները ճշտվում են:

Ավելի ուշ տեղեկացանք, որ երեկ մարտերը շարունակվել են մինչեւ ժամը 15.30: Մարտակերտի շրջանի Մատաղիս-Լյուլասազ հատվածում հայ հրետանավորներին հաջողվել է ոչնչացնել զինամթերք տեղափոխող 3 ադրբեջանական բեռնատար: Ինչ վերաբերում է հարավ-արեւելքին, ապա այստեղ ղարաբաղյան ուժերը անցել են հակագրոհի եւ Աշաղը Վեյսալլի ուղղությամբ գրավել մի շարք կարեւոր բարձունքներ: Ադրբեջանական կողմից սպանվել են 37 զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել են 4, վիրավորվել 5 զինվոր:

Ի դեպ, ադրբեջանցի ռազմագերիներից մեկի (Կուտկաշենի շրջան) վկայությամբ, ադրբեջանական բանակն արդեն ռազմաճակատ է ուղարկում ընդամենը 2 օր ծառայած նորակոչիկներին:

Հայաստանի սահմանամերձ տարածքը թուրքական զորամիավորումների գործողությունների թատերաբեմ

Թուրքիայի հարավ-արեւելքում շարունակվում են համառ մարտերը թուրքական զորքերի եւ քուրդ ապստամբների միջեւ: Համաձայն թուրքական պաշտոնական տվյալներին, երեքշաբթի երեկոյան քրդերը հարձակվում են կատարել թուրքական զինվորական պահակակետերից մեկի վրա, որի ժամանակ սպանվել են 13 ապստամբներ եւ 2 թուրք զինվորներ: Միաժամանակ զինվորական զորամիավորումները շարունակում են իրենց գործողությունները Հայաստանի հետ սահմանի մոտ, որի հետեւանքով երկուշաբթի օրը սպանվել են 25 քրդեր եւ 1 զինվոր: Սկսած տարեսկզբից, Հյուսիսային Անատոլիայի քրդաբնակ շրջաններում շարունակվող մարտերի ժամանակ զոհվել է ամենաքիչը 100 մարդ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Քլինթոնի հանդիպումները Կրավչուկի եւ Ելցինի հետ անցնում են հաջող

Կիեւի մոտ, Բորիսպոլի օդանավակայանում նախագահ Կրավչուկի հետ բանակցությունները վարելուց եւ մամուլի համատեղ ասուլիս տալուց հետո նախագահ Քլինթոնն ուղեւորվեց Մոսկվա, որտեղ իր հասնելուց դեռեւս 1 շաբաթ առաջ ժամանել էր եւ իր «գործը» տեսել նրա թիկնապահների մեծ բանակը: Կրեմլում երկու նախագահները երեկ ունեցան շատ երկար խոսակցություններ, որոնք, ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, կենտրոնացան տնտեսական համագործակցության վրա: Նախագահ Քլինթոնը, որի այցի նպատակներից մեկն էլ իր խոսակցին հանգստացնելն էր ՆԱՏՕ-ի անդամության ընդլայնման միտումների վերաբերմամբ, հավաստիացրեց, թե իր երկիրը ոչ մի նկրտում չունի այդ կապակցությամբ, այլ ցանկանում է խորացնել անվտանգության, խաղաղության եւ տնտեսական բարեփոխումների գործընթացները Եվրոպայում եւ ամբողջ տարածաշրջանում: Իր հերթին, ինչպես վկայում է նույն գործակալությունը, նախագահ Ելցինը հավաստեց, թե Ռուսաստանում սկսած տնտեսական բարեփոխումների կուրսը ոչ մի դանդաղում չի ճանաչելու: Ինչ վերաբերում է նախագահ Կրավչուկի հետ Կիեւի օդանավակայանում կայացած բանակցություններին, համաձայնություն կայացավ Ուկրաինայում գտնվող 176 միջմայրցամաքային բալիստիկ հրթիռները եւ մոտ 1500 միջուկային մարտագլխիկները ոչնչացնելու մասին: Համաձայնագիրը, որը կրում է եռակողմ բնույթ, Ուկրաինայի խորհրդարանի ամենաքուռն ընդդիմության առկայությանը հակառակ, կարող է ստորագրվել այսօր Մոսկվայում:

Հայտնի չէ, թե ԱՄՆ նախագահ Քլինթոնի այցը Մոսկվա ինչ ազդեցություն թողեց ռուս խորհրդարանականների վրա, այնուամենայնիվ երեկ Վլադիմիր Շումեյկոն ընտրվեց Ռուսաստանի Դաշնակցային ժողովի Դաշնության խորհրդի նախագահ: Գաղտնի քվեարկության ընթացքում նրա թեկնածության օգտին տրվեց 98 քվե: Նրա հիմնական մրցակից Պյոտր Ռոմանովն ստացավ 52 քվե, Էդուարդ Ռոսսելը՝ 6, Կիրսան Իլյումժինովը՝ 7 քվե: ■

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Ադրբեջանցի գերին ուզում է Ռուսաստան գնալ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Իսկական զինվորական ծառայության համար ոչ պիտանի զինակոչիկները պետք է մինչեւ 4 մլն. ռուբլի փրկագին վճարեն Ղարաբաղում կռվող Ադրբեջանի Ազգային բանակ չզորակոչվելու համար: Այդ մասին հայտնեց Ղարաբաղի նորությունների գործակալության աշխատակիցներից մեկը, որն Ստեփանակերտում զրուցել էր ադրբեջանցի ռազմագերի Իգոր Ալիզադեի հետ: Վերջինս հունվարի 7-ին կամովին գերի էր հանձնվել ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի հյուսիսում: Ռազմագերու խոսքերով, մարտական գործողությունների ընթացքում ադրբեջանցի մարտիկներին որպես կանոն հետեւում են հատուկ պատժիչ ջոկատներ, որոնք յուրայիններին գնդակահարում են նահանջի փորձի դեպքում: «Ես ուզում եմ ապրել, ուղարկեք ինձ Ռուսաստան, եւ ես երբեք չեմ վերադառնա Ադրբեջան», ասել է Իգոր Ալիզադեն:

Մյուս կողմից, թեեւ Ղարաբաղի դեմ սանձազերծված պատերազմի վերջին շաբաթների ընթացքում ադրբեջանական բանակը որոշ առաջխաղացումների է հասել, այնուամենայնիվ այս ամսվա վերջերին Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի քաղաքական ռեյտինգը 20 տոկոսի կիջնի այժմյան 50-ից: Այս կանխատեսումն է անում Ադրբեջանի ժողճակատի մամուլի ծառայությունը: Մամուլի ծառայությունում գտնում են, որ Լեռնային Ղարաբաղի դեմ Ադրբեջանի ազգային բանակի ծավալած լայն հարձակման նպատակն է առաջին հերթին թույլ չտալ Ալիեւի ժողովրդականության անկում: Սակայն, մինչեւ նոր տարի, պատերազմի ընթացքի մեջ բեկում մտցնելու եւ ղարաբաղյան կազմավորումներին «դաս տալու» Ալիեւի ձգտումը, մամուլի ծառայության կարծիքով, ողբերգություն դարձավ ադրբեջանցի ժողովրդի համար, հանգեցնելով մարդկային մեծ կորուստների:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Բաբկեն Արարքցյանը ժամանեց Փարիզ

ՐԱՖՖԻ ՀԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ
Մեր սեփ. թղթակից

ՓԱՐԻԶ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ: ՀՀ ԳԽ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը, որին ընկերակցում է Գերագույն խորհրդի գործերի կառավարիչ Առուշան Հակոբյանը, երեկ, հինգշաբթի օրը ժամը 11.45-ին ժամանեց Փարիզ:

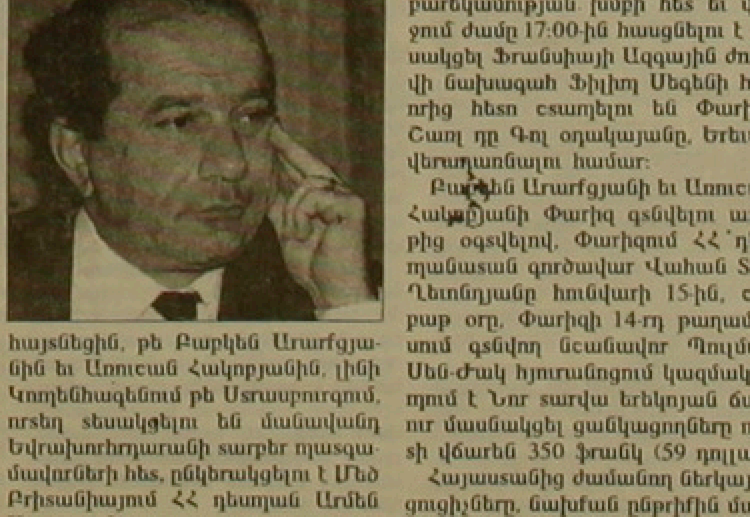

Հայաստանի դեսպանատնից մեր ստացած լուրերի համաձայն, խորհրդարանի նախագահը ընդամենը մեկ շաբաթվա ընթացքում պիտի զանազան պաշտոնական հանդիպումներ ունենա ֆրանսիական եւ դանիական պետական պատասխանատուների հետ:

Հունվարի 16-ին, շաբաթ օրը, նա կմեկնի Դանիայի մայրաքաղաք Կոպենհագեն, ուր կմնա մինչեւ ամսի 18-ը, երկուշաբթի օրը, որտեղից կվերադառնա Փարիզ:

Նույն օրը, հայաստանյան փոքրիկ պատվիրակությունը երեկոյան կմեկնի Ստրասբուրգ, որտեղից դարձյալ Փարիզ կվերադառնա հետեւյալ օրը, հունվարի 19-ին, առավոտյան:

Փարիզում ՀՀ դեսպանատնից հայտնեցին, թե Բաբկեն Արարքցյանին եւ Առուշան Հակոբյանին, լինի Կոպենհագենում թե Ստրասբուրգում, որտեղ տեսակցելու են մանավանդ Եվրախորհրդարանի տարբեր պատգամավորների հետ, ընկերակցելու է Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանը:

Գալով փարիզյան ծրագրին, հունվարի 19-ի առավոտյան, տեսակցություն է նախատեսվել Փարիզի քաղաքապետ, Ազգային ժողովի պատգամավոր եւ RPR-ի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ:

Իսկ հունվարի 20-ին, հինգշաբթի օրը, ծրագիրը բավական խճողված է, քանի որ Բաբկեն Արարքցյանի նախագահած Հայաստանի պատվիրակությունը նույն օրը կեսօրից հետո հանդիպելու է Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի Հայաստան-Ֆրանսիա բարեկամության խմբի հետ եւ վերջում ժամը 17:00-ին հասցնելու է տեսակցել Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի նախագահ Ֆիլիպ Սեգենի հետ, որից հետո շտապելու են Փարիզի Շառլ դը Գոլ օդակայանը, Երեւան վերադառնալու համար:

Բաբկեն Արարքցյանի եւ Առուշան Հակոբյանի Փարիզ գտնվելու առիթից օգտվելով, Փարիզում ՀՀ դեսպանատան գործավար Վահան Տեր-Ղեւոնդյանը հունվարի 15-ին, շաբաթ օրը, Փարիզի 14-րդ թաղամասում գտնվող նշանավոր Պոլման Սեն-Ժակ հյուրանոցում կազմակերպում է Նոր տարվա երեկոյան ճաշ, ուր մասնակցել ցանկացողները պիտի վճարեն 350 ֆրանկ (59 դոլլար):

Հայաստանից ժամանող ներկայացուցիչները, նախքան ընթրիքին մասնակցելը, մի օր առաջ, հունվարի 14-ի առավոտյան, ժամը 10:00-ին տեսակցություն պիտի ունենան [illegible] Եվրոպայի գործերի նախարար Ալեն Լամասուրի հետ: ■

digitised by A.R.A.R.@

ՂԱՐԱԲԱՂ

Դիմակայության յուրաքանչյուր օրը մոտեցնում է խաղաղությանը

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատում իրավիճակն օրեցօր սրվում է: Թեեւ ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով Ադրբեջանն իր վերջին ուժերն է նետում ռազմաճակատ եւս մեկ անգամ փորձելով վճռական բեկում մտցնել պատերազմում, այնուամենայնիվ, կանգ չառնելով հազարավոր զոհերի առաջ, հակառակորդը շարունակում է գրոհը ռազմաճակատի ողջ երկայնքով: Վերջին օրերի ընթացքում ադրբեջանական բանակն օգտագործում էր նաեւ ռազմական ինքնաթիռներ, որոնք թեեւ չեն ռմբակոծում Ղարաբաղի տարածքը՝ բավարարվելով հետախուզական տեղեկություններ հավաքելով, այնուամենայնիվ, այս փաստը եւս մեկ անգամ վկայում է, որ Ադրբեջանը օգտագործում է հնարավոր բոլոր միջոցները: Այսպես, ոգեւորված նախորդ օրերի անպատիժ թռիչքներով, հունվարի 12-ին ադրբեջանական 5 ռազմական ինքնաթիռներ՝ 3 ՄԻԳ-23 եւ 2 ՍՈՒ-25, խախտել են Ղարաբաղի օդային սահմանը եւ ռմբակոծել Մարտունու շրջանի հայկական պաշտպանական դիրքերը: ԼՂՀ հակաօդային պաշտպանության ուժերին հաջողվել է ոչնչացնել ՍՈՒ-25 տիպի մեկ ինքնաթիռ, որից հետո հակառակորդի մյուս ինքնաթիռները հապճեպ թողել են Ղարաբաղի օդային տարածքը:

Ինչ վերաբերում է ընդհանրապես ադրբեջանական գրոհներին, ապա դրանց ուղղությունները մնում են նույնը. հարավ-արեւելքում Հորադիզի ուղղությամբ եւ Ֆիզուլի-Մարտունու սահմանային գոտում, արեւելքում Աղդամի եւ Մարտակերտի շրջանների սահմանային հատվածում (Փափրավենդ գյուղի ուղղությամբ) եւ Մարտունու շրջանում Աղբուռուն տեղամասում, հյուսիսում Մարտակերտի շրջանի Մասաղիս եւ Լյուլասազ (Հակոբ Կամարի) գյուղերի ուղղությամբ: Երբ ամփոփելու լինենք արդեն մոտ 4 շաբաթ շարունակվող գրոհների արդյունքները, ապա կարելի է ասել, որ անակնկալ հարձակումը եւ սպասվող արագ հաղթանակը ձախողվեց: Համենայն դեպս, գրոհների ընթացքում ադրբեջանական բանակը կորցրեց 4000-ից ավելի զինվոր, տասնյակից ավելի միավոր զրահատեխնիկա եւ մեկ ռազմական ինքնաթիռ: Ադրբեջանական բանակին հաջողվեց ընդամենը գրավել

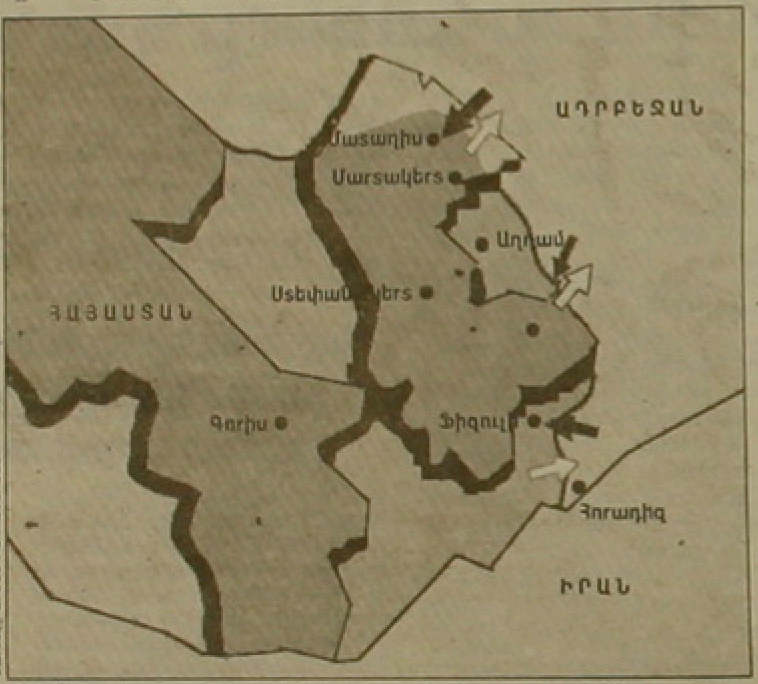

Հորադիզ քաղաքը եւ մի քանի կմ առաջանալ Ֆիզուլու շրջանում, մինչդեռ փոխարենը ղարաբաղյան ուժերը ջախջախեցին թշնամուն ոչ միայն Քելբաջարի հյուսիսում Օմարի լեռնանցքի մոտ, այլեւ Մարտակերտի շրջանի արեւելքում Լյուլասազի ուղղությամբ, որտեղ բոլոր իշխող բարձունքները ներկայումս գտնվում են հայկական ուժերի հսկողության տակ: Ինչ վերաբերում է Աղդամի շրջանում ընթացող մարտերին, ապա դրանց արդյունքում ղարաբաղյան ուժերը ոչնչացրեցին թշնամու մի շարք կրակակետեր: Ինչեւէ:

Արդեն իսկ ակնհայտ է, որ պատերազմն այս տեմպերով երկար շարունակվել չի կարող, եւ վաղ թե ուշ վրա է հասնելու հարաբերական անդորրի ժամանակահատվածը: Մինչդեռ, դատելով Ադրբեջանի կողմից ձեռնարկված միջոցառումների ծավալից, այս գրոհը կարող է ղարաբաղյան խնդիրը զենքի ուժով լուծելու վերջին փորձը լինել: Համենայն դեպս, երբ պատերազմական գործողությունները ռազմաճակատի գծի էական փոփոխությունների չհանգեցնեն (թեեւ ամեն ինչ խոսում է այն մասին, որ այդպես էլ կլինի), ապա Ադրբեջանը հազիվ թե հանդգնի կրկնել այս փորձը, մանավանդ որ արդյունաբերական զարգացման մեր մակարդակի վրա գտնվող տնտեսությունների համար սա պատերազմի ամենաբարձր մակարդակն է: Իսկ սա նշանակում է, որ Ղարաբաղի համար այս վերջին գրոհը դիմակայելու յուրաքանչյուր օրը մոտեցնում է խաղաղությունը:

Իսկ առայժմ պատերազմը շարունակվում է, եւ պատերազմի յուրաքանչյուր օրը մեծացնում է հետագա անխուսափելի խաղաղ բանակցությունների ընթացքում միջնորդների դերը՝ փոխարենը նվազեցնելով անմիջական երկկողմ բանակցությունների հնարավորությունը:

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ

Բագրատ Ասատրյան. «Դրամի կայունությունը կարելի է պահպանել»

Հունվարի 12-ին ՀՀ նախագահի հրամանագրով հրավիրված ՀՀ Գերագույն խորհրդի նիստում 124 ձայնով անցավ Բագրատ Ասատրյանի թեկնածությունը: ՀՀ Գերագույն խորհուրդը նրան հաստատեց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի, իսկ Արմեն Դարբինյանին՝ նախագահի առաջին տեղակալի պաշտոններում:

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ԳԽ մամուլի կենտրոնից, հունվարի 13-ին ՀՀ կենտրոնական բանկում խորհրդարանի փոխնախագահ Արտաշես Թումանյանը ՀՀ նախագահի եւ Գերագույն խորհրդի հանձնարարությամբ Կենտրոնական բանկի կոլեկտիվին եւ հանրապետության առեւտրային բանկերի ղեկավարներին ներկայացրեց ՀՀ ԿԲ նորընտիր նախագահ Բագրատ Ասատրյանին եւ նախագահի առաջին տեղակալ Արմեն Դարբինյանին՝ ՀՀ նախագահի եւ խորհրդարանի կողմից շնորհակալություն հայտնելով Կենտրոնական բանկի նախկին նախագահ Իսահակ Իսահակյանին բազմամյա գործունեության համար: ՀՀ ԳԽ փոխնախագահը շնորհավորեց Կենտրոնական բանկի նորընտիր ղեկավարությանը պատասխանատու պաշտոնում ընտրվելու կապակցությամբ եւ հույս հայտնեց, որ համատեղ ջանքերով կհաջողվի լուծել բանկի համակարգի առջեւ ծառացած կարեւորագույն՝ դրամի կայունության պահպանման խնդիրը:

«Հայկական դրամի կայունությունը հնարավոր է պահպանել», հայտարարեց Հայաստանի Կենտրոնական բանկի նոր նախագահ Բագրատ Ասատրյանը: Հունվարի 12-ի երեկոյան, խորհրդարանում ելույթ ունենալով, նա վստահություն հայտնեց, որ դրա համար անհրաժեշտ բոլոր միջոցները Կենտրոնական բանկը կկարողանա ինքնուրույնաբար հայթայթել:

Դրա հետ մեկտեղ Ասատրյանն ընդգծեց, որ եթե անհրաժեշտ միջոցներ չձեռնարկվեն, ապա ապրանքների վերջին ինդեքսավորման հետեւանքով արժեզրկումը կաճի 2 եւ նույնիսկ 3 անգամ»:

«Այսօր ոչ ոք չի կարող ստույգ կանխատեսել, թե ինչպիսին կլինեն առաջին անհրաժեշտության ապրանքների գների աճի տեմպերը», հայտարարեց Կենտրոնական բանկի նախագահը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայաստանում կսեփականաշնորհվի մոտ 9 հազ. ձեռնարկություն

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Այս տարի Հայաստանում կսեփականաշնորհվեն մոտ 9 հազ. տնտեսական ձեռնարկություն եւ անավարտ շինարարության օբյեկտներ: Դրանց գրեթե երկու երրորդը առեւտրի, կենցաղային սպասարկման, գյուղատնտեսության փոքր օբյեկտներ են եւ այլն: Հայաստանի խորհրդարանում հաստատված սեփականաշնորհման կառավարական ծրագրին համապատասխան, ապապետականացման ենթակա օբյեկտների 80 տոկոսի կոլեկտիվների թվակազմը 5-ից չի անցնում:

«Իրականում սա լայնածավալ սեփականաշնորհում չէ. մենք պարզապես մարդկանց վերադարձնում ենք այն, ինչ իրենց է պատկանում», հայտարարեց Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, կառավարական ծրագրին առնչվող վիճաբանությունների ժամանակ:

Հայաստանի պատվիրակությունը կմասնակցի նվիրատու երկրների խորհրդաժողովին

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Մոտ օրերս Հայաստանի պատվիրակությունը ՀՀ էկոնոմիկայի փոխնախարար Արմեն Դարբինյանի ղեկավարությամբ կմեկնի Թուրքիայի Անթալիա քաղաք, որտեղ կկայանա նվիրատու եւ հասցեատեր երկրների միջազգային խորհրդաժողով: Ինչպես հայտնեցին իրավասու աղբյուրները, խորհրդաժողովը հրավիրված է «տնտեսական համագործակցության ու զարգացման կազմակերպության» նախաձեռնությամբ:

Համաժողովը աշխատանքը կսկսի հունվարի 18-ին եւ նվիրված կլինի կարիքավոր երկրներին տրվող միջազգային ֆինանսական օգնության համակարգման եւ դրա առավել արդյունավետ օգտագործման հարցերին:

Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը Երեւանում նվազել է

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանում 1993 թ. էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է մեկ երրորդով: Այդ մասին հայտնի դարձավ լավատեղյակ աղբյուրներից:

Միեւնույն ժամանակ, գազամուղի վրա մշտապես կատարվող դիվերսիաների պատճառով հանրապետությունը երկնագույն վառելիք չի ստանում, եւ մեծ բեռնվածությամբ են գործում ՋԷԿ-երը, հասնելով իրենց հնարավորությունների սահմանագծին:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Վանաձոր. կարկուտը ծեծած տեղն է ծեծում

ՌՈԶԱ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

Վանաձորում տեղի ունեցած հանրահավաքները մեծ հետաքրքրություն են առաջացրել հասարակայնության շրջանում: Այստեղ տեղի ունեցած դեպքերի հիմնական պատճառը սոցիալ-տնտեսական ծանր իրավիճակն էր:

Սակայն ուսուցիչների եւ առողջապահության աշխատողների հանրահավաքների կապակցությամբ նախեւառաջ խոսենք այդ ոլորտի աշխատողների մասին:

Ինչպես մեզ հայտնեցին «Զբաղվածության կենտրոնում», Վանաձորում եւ Գուգարքի շրջանում գրանցված 11935 գործազուրկներից 450-ը ուսուցիչներ են: Գրանցված գործազուրկների մեջ մեծ տոկոս են կազմում գաղթականները: Օրինակ, քաղաքին հարող Շահումյան ավանում ապրում են հիմնականում Ադրբեջանից եկած գաղթականներ: Բնակչության հիմնական մասն աշխատանք չունի: Սա հետեւանք է 1988 թ. երկրաշարժի, որը ոչ միայն մարդկային զոհեր պատճառեց, այլեւ արդյունաբերական օբյեկտներ ավերեց: Եթե բնակարանային ֆոնդի շինարարությունն աննշան է ([illegible] կառուցվել է հարկ եւ սեփ 12 տոկոսը), սակայն ինչ-որ բան կառուցվել է, ապա այսօրվա դրությամբ չի գործում արդյունաբերական ձեռնարկություններից ոչ մեկը: Վանաձորում եւ Գուգարքի շրջանում [illegible] չի աշխատում տրանսպորտը: [illegible] գործում են երթուղային [illegible] (10 րոպե, 20 դրամ), որոնք անհասանելի են բնակիչների մեծ մասի համար:

Ըստ էության, Վանաձորում գործում են միայն կենսապահովման օբյեկտները (հացի փռեր, հեռագրատուն, հիվանդանոցներ): Էլեկտրականություն տրվում է օրական միջին հաշվով 1-1,5 ժամ: Քչերին է հաջողվում հեռուստահաղորդումներ դիտել: Ինչպես մեզ ասացին Վանաձորի բնակիչները, թերթերը հազվադեպ են բերվում եւ ուշացումով: Ստեղծվել է լրատվական շրջափակման վիճակ: Քաղաքում լուրեր են պտտվում առաջիկա հանրահավաքների եւ նույնիսկ այն մասին, թե նույնը տեղի է ունենալու նաեւ Երեւանում:

Քաղաքի իշխանությունները ջանում են իրենցից կախված ամեն ինչ անել իրավիճակը մեղմելու համար: Վառելիք չկա, ուստի մեծ ուշադրություն է դարձվում այն բանին, որ այդ պակասը չզգացվի առողջապահության (ծննդօգնության) եւ կենսապահովման ոլորտներում:

Քաղաքում մթերքներ են բաշխվում կտրոններով, ինչը չի կարելի ասել Գուգարքի շրջանի մեջ մտնող օբյեկտների մասին: Օրինակ, այնտեղ հացի կտրոնների փոխարեն տրվում է ամսական մեկ շնչին 3 կգ ալյուրի կտրոն:

Իրավիճակը սերտ կերպով կապված է Վանաձորում քրեածին իրադրության վակարդակի բարձրացման [illegible] մեզ հայտնեց [illegible] շրջանային վարչության պետ պարոն Ա. Նազարյանը, իրավիճակն անմխիթարական է: Ճիշտ է, դիտվում է հանցագործությունների թվի որոշ նվազում, սակայն 1993 թ. դեկտեմբերին նկատվում էր ծանր հանցագործությունների թվի աճ: Պրն. Նազարյանն այդ հանգամանքը բացատրեց նախեւառաջ հանցաշխարհում սերունդների հերթափոխությամբ: Այսօրվա հանցախմբերի հիմնական մասը մինչեւ 30 տարեկան քաղաքացիներն են:

Վանաձորը մոտիկ է գտնվում Վրաստանին, որտեղից է հիմնականում ստացվում մասնավոր կրպակներում, սեղանիկների վրա, վագոնիկներում վաճառվող ամբողջ ապրանքը: Ի դեպ, նույնիսկ երկրաշարժից չավերված բնակարանների բնակիչներն ունեն «պահեստային» վագոնիկներ, որոնք վերածել են կրպակների, որտեղ ամեն ինչ վաճառվում է ռուսական փողով:

Առեւտուր չանող բնակչության հիմնական մասը գնում է միայն հաց, իսկ մնացած ամեն ինչը կամ գրեթե ամեն ինչը վաճառվում է ռուսական փողով, որը նրանք չունեն: Վանաձորում դրամ կարելի է օգտագործել միայն Երեւանից եկող ավտոբուսը նստելիս (հունվարի 7-ից՝ 120 դրամ), իսկ «մնացած» քաղաքային տրանսպորտն սպասարկում է միայն ռուսական փողով կամ 20 դրամով:

Սա է Վանաձորում տիրող իրավիճակը: Սրանով եւ մի շարք [illegible] պատճառներով են բացատրվում նաեւ հենց այդ շրջանում դժգոհության կուտակումը եւ վերջին մի քանի շաբաթ[illegible] ընթացքում տեղի ունեցած բողոքի [illegible]:

Ամերիկայից բերվեցին նավթավառներ, իսկ նա՞վթը...

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Հունվարի 12-ի երեկոյան Երեւան ժամանեց հերթական բեռնատար ինքնաթիռը, որպես մարդասիրական օգնություն բերելով 18 հազար նավթավառ: Բնակչությանը դրանց բաշխումը սկսվելու է մոտ օրերս:

Այս ձեռնարկումն իրականացվում է հատուկ ծրագրի շրջանակներում, որը պատրաստել են «Ամերիկայի Հայկական համագումարը» եւ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների «Զարգացման ու ժողովրդավարության հիմնադրամը»: Ինչպես հայտնեց ծրագրի ղեկավարներից մեկը՝ Ջո Մաքենլին, ներկայումս Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների [illegible] Հայաստանի կառավարությունները եռանդուն ջանքեր են գործադրում [illegible] նավահանգստում «լռված» 10 հազար տոննա կերոսինը Երեւան հասցնելու նպատակով:

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱԿԼԷՍ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Azg armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co. 22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax: (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱՊՀ

ՌՈՒՍ ԿՅԱՆՔ

Կամդեսյուն Ռուսաստանի բարեփոխումների ուղիների մասին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Միջազգային վալյուտային հիմնադրամը մտադիր է նախկին մոտեցումը ուղղել Ռուսաստանի տնտեսական բարեփոխումների իրականացման հարցում այդ երկրի հետ համագործակցելիս, հանդես գալով դրանց հետեւողականության եւ իրականացման վճռականության օգտին: Այդ մասին մամուլի ասուլիսում հայտարարեց Միջազգային վալյուտային հիմնադրամի կարգադրիչ տնօրեն Միշել Կամդեսյուն: Դրա հետ մեկտեղ, նրա խոսքերով, Ռուսաստանի իշխանությունները պետք է ձգտեն ստեղծել սոցիալական պաշտպանության ներգործուն համակարգ, որը կկարողանար թուլացնել հասարակության լարվածությունը եւ կանխել սոցիալական քաոսը:

Ինչպես նշեց Միշել Կամդեսյուն, հազիվ թե հնարավոր լինի խոսել Ռուսաստանում «ցնցաբուժման» քաղաքականության առկայության մասին: Ցնցում իրոք եղել է, բայց առանց բուժիչ արդյունքի: Դա տեղի է ունեցել տարբեր ուղղություններում բարեփոխումների ռիթմի հարցում եղած կտրուկ տարածայնությունների պատճառով: Մի կողմից սեփականաշնորհման եւ գների քաղաքականության բնագավառում ձեռք են բերվել որոշակի հաջողություններ, բայց մյուս կողմից արժեզրկման եւ բյուջեի պակասորդի դեմ պայքարելիս միջոցառումներն ակնհայտորեն անբավարար են:

Հիմնադրամի տեսակետից Ռուսաստանում այժմ գլխավոր խնդիրն է մակրոտնտեսական կայունացման հասնել հենց բյուջեի պակասորդի կրճատման եւ արժեզրկման դեմ պայքարի շնորհիվ: Դրա համար հարկավոր է հրաժարվել արդյունաբերության եւ գյուղատնտեսության «արտոնյալ հատվածներին» լայնածավալ ֆինանսական օգնության հատկացումից: Ընդսմին, ազատվող միջոցների մի մասը կարող է հատկացվել բնակչության, հատկապես դրա առավել անպաշտպան խավերի սոցիալական պաշտպանության ապահովմանը, նշեց հիմնադրամի կարգադրիչ տնօրենը:

Ներկայումս, հայտնեց Միշել Կամդեսյուն, ՄՎՀ-ի փորձագետները Ռուսաստանի կառավարության ներկայացուցիչների հետ բանակցում են բարեփոխումների շարունակման ուղիների շուրջ: Բայց առայժմ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները հստակ պատկերացում չունեն այն մասին, թե Ռուսաստանում ինչպես են տեսնում այդ գործընթացը: Նրա խոսքերով, հիմնադրամի աշխատակիցները ենթադրում են ոչ թե բանակցությունների գծով գործընկերներին սեփական սկզբունքների պարտադրում, այլ յուրաքանչյուր կոնկրետ կառավարության հետ այն միջոցների քննարկում, որոնք նա կոնկրետ տնտեսական ու քաղաքական պայմաններում կարող է ձեռնարկել տնտեսական որոշակի նպատակների համար:

Մյուս կողմից Բիզնես-ՏԱՍՍ-ը երեկ Մոսկվայից տեղեկացնում է նաեւ, որ Ռուսաստանի գյուղատնտեսության նախարարության նախնական տվյալների համաձայն, 1993 թ. հացահատիկի համախառն բերքը կազմել է 102 միլիոն տոննա:

«Դա փոքր-ինչ պակաս է մեր կանխատեսումներից: Բայց ներկա եղանակային պայմաններում ավելին ակնկալելը դժվար կլիներ: Նույնիսկ եթե ենթադրենք, որ մեր ամբողջ տեխնիկան սարքին է եւ վառելիքի ու պահեստամասերի խնդիր չկա, եղանակը մեզ որեւէ հնարավորություն չէր թողնում», հայտնեց գյուղատնտեսության նախարարության բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը:

Իր հերթին ռուսական Նեգա գործակալությունը Լատվիայի մայրաքաղաք Ռիգայից տեղեկացնում է, ըստ Նոյյան տաղանի, թե շարունակվում են ռուս-լատվիական բանակցությունները ռուսական զորքերի դուրսբերման շուրջը: Բանակցություններում Ռուսաստանի պատվիրակության ղեկավար Սերգեյ Զոտովը հայտնեց, որ ռուսական կողմն առաջարկում է Լատվիայի տարածքում երեք տարով պահպանել Սկրունդի լոկատորը: Ներկայումս լատվիական կողմը պաշտոնապես ծանոթանում է այդ առաջարկությանը: Հենց որ համաձայնություն ձեռք բերվի այդ հարցի առթիվ, կարգադրություն կարվի Սկրունդի օբյեկտի նոր անավարտ մասն ապամոնտաժելու վերաբերյալ:

Միաժամանակ, Լատվիայի դատախազությունը քրեական գործ հարուցեց ռուսական բանակի երկու գեներալների ապօրինի ձերբակալման փաստի առթիվ, որը կատարվել էր Ռիգայի շրջաններից մեկի նախագահ Անդրես Ռուչիսի կարգադրությամբ, շարունակում է Նեգան: Ինչպես հայտնի է, միջադեպի մեղավոր Ռուչիսը փախել է եւ դարձյալ անհայտ են մնում նրա անհետացման հանգամանքները: Ներկայումս դատախազությունը որեւէ տեղեկություն չունի Ռուչիսի գտնվելու վայրի մասին: Ոստիկանությանը կարգադրված է կալանավորել նրան եւ դատախազություն բերել հարցաքննության համար: Այնուհետեւ կլուծվի Ռուչիսի ձերբակալման հարցը:

Դատախազությունում որպես տուժողներ հարցաքննվել են ազատ արձակված ռուս գեներալներ Անատոլի Վորոբյովը եւ Նիկոլայ Տայլակովը:

ԱԴՐԲԵՋԱՆ

Կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագիրը կարող է վարկաբեկվել

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մոսկվայում Ադրբեջանի լիազոր ներկայացուցիչ Ռամիզ Ռզաեւը Նեգա գործակալությանը տված հարցազրույցում պարզաբանեց, որ կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրի դրույթներն ուղղված են Համագործակցության արտաքին թշնամուն համատեղ հակահարված տալուն եւ չեն նախատեսում կոլեկտիվ միջամտություն այն իրավիճակում, երբ պայմանագրի մասնակիցներից մեկը հարձակվում է մյուսի ԱՊՀ անդամի վրա: Հայաստանը, ոտնահարելով միջազգային իրավունքը, ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի բանաձեւերը, շարունակում է օկուպացնել Ադրբեջանի տարածքի մոտ 1 քառորդը: Ստեղծված իրավիճակում Ադրբեջանն իրավունք ունի ակնկալելու, որ կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրի անդամ երկրները իրավական գնահատական կտան Հայաստանի ծավալապաշտական քաղաքականությանը, հակառակ դեպքում ԱՊՀ շրջանակներում կոլեկտիվ անվտանգության համակարգի բուն գաղափարը կվարկաբեկվի:

Նույն գործակալությունը, հենվելով Բաքվի իր աղբյուրների վրա, հաղորդում է հետեւյալը: «Չնայած այն բանին, որ նախագահ Հեյդար Ալիեւը դեռեւս «Նոր Ադրբեջան» կուսակցության նախագահն է, նա, որպես պետության ղեկավար, ներկայումս ղեկավարում է հանրապետությունը եւ բացարձակապես չի զբաղվում կուսակցական գործունեությամբ», Խաբար սերվիսի թղթակցին հայտարարեց կուսակցության փոխնախագահ Ալի Նագիեւը, մեկնաբանելով որոշ քաղաքագետների այն խոսքերը, թե ադրբեջանական օրենքներին համապատասխան, պետության ղեկավարը չի կարող լինել քաղաքական որեւէ կուսակցության անդամ:

Ա. Նագիեւը նշեց, որ նախագահի ընտրության ու վերընտրության հարցերով զբաղվում է կուսակցության համագումարը, որը ներկայումս հանրապետության ծանր վիճակի պատճառով աննպատակահարմար է անցկացնել: Այժմ կուսակցության բոլոր ակտիվիստները զբաղված են զորքականներին եւ Ադրբեջանի ազգային բանակի մարտիկներին օգնելու հարցերով:

«Ամենքս էլ լավ գիտենք սահմանադրությունը, բայց գտնում ենք, որ այժմ այդ հարցերով զբաղվելու հարկ չկա», վերջում ասաց կուսակցության փոխնախագահը: ■

ԲԵԼԱՌՈՒՍ

Դրամական համակարգերի միավորումը կհանգեցնի սնանկացման

ՄԻՆՍԿ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ: «Բելառուսի Հանրապետության Ազգային բանկն առաջվա պես հաստատակամորեն հանդես է գալիս Ռուսաստանի եւ Բելառուսի դրամական համակարգերի միավորման օգտին, քանի որ տեխնիկական առավելություններից բացի, հանրապետությունը կստանա ակնհայտ տնտեսական առավելություններ, մասնավորապես երկու պետությունների տարածքներում ապրանքների միատեսակ գների հաստատման հնարավորություն», գտնում է Բելառուսի Ազգային բանկի նախագահ Ստանիսլավ Բոգդանկեւիչը: Անցումը ռուսական ռուբլու պետք է ուղեկցվի էներգակիրների եւ բազային հումքի միասնական գների հաստատմամբ»: Եթե այդ հարցի առթիվ համաձայնություն չկայացվի, ապա միավորումը ոչ միայն անիմաստ կդառնա, այլեւ վիթխարի վնաս կպատճառի Բելառուսի տնտեսությանը: Բացի դրանից, դրամական համակարգերի միավորման դեպքում տեղի կունենա Բելառուսի դրամական միավորի արժեքի բազմակի բարձրացում եւ ոչ թե արժեզրկում: Այդ գործընթացը սեփական դրամի գործողության առավելություններ կտա, բայց նաեւ կհանգեցնի նրանց ֆինանսական կործանմանը, ովքեր միջոցներ են ներդրել չիրացված արտադրանքի, հումքի, անավարտ արտադրության մեջ, ովքեր պարտքեր ունեն բանկային վարկերի գծով: Այս կապակցությամբ Ազգային բանկը նման սուբյեկտներին կոչ արեց մնացած ժամանակամիջոցում շտապ կարգով մարել բանկային վարկերը դեռեւս բելառուսական ռուբլիներով, իրացնել պատրաստի արտադրանքը, կրճատել հումքի ու նյութերի մնացորդները, անավարտ արտադրությունը, գանձել դեբիտորային պարտքը: Հակառակ դեպքում նրանցից շատերը կարող են հայտնվել սնանկացման եզրին: Հատկապես խոշոր վնասներ կկրեն նրանք, ովքեր ստացած վարկերը փոխարկել են ռուսական կամ այլ տարադրամի, հույս ունենալով վարկերը մարել բելառուսական ռուբլիներով: ■

ՎՐԱՍՏԱՆ

Թուրք-վրացական համագործակցության նոր մակարդակ

ԱՆԿԱՐԱ, 13 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հայտարարեց Թուրքիայում գտնվող Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն, Վրաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերություններում նոր էջ է բացվում: Նա հանդես եկավ Թուրքիայի Հանրապետության հետ կապերի համակողմանի զարգացման օգտին եւ այդ երկրին շնորհակալություն հայտնեց Վրաստանի տարածքային ամբողջականությանը եւ սահմանների անփոփոխությանն աջակցելու համար:

Իր հերթին, Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելն ընդգծեց, որ Վրաստանի հետ առկա հարաբերություններում ձեռք բերված մակարդակը հնարավորություն է տալիս գործակցել տարբեր շրջանային խնդիրներ լուծելիս: «Մենք վստահ ենք, ընդգծեց նա, որ պետությունների գործակցությունն ու փոխօգնությունը տեղաշրջանը կդարձնեն առավել անվտանգ ու կայուն»:

Հակառակ Թուրքիայի նախագահի լավատեսության, Վրաստանում շարունակվում են ներքին ցնցումները: Նույյան տաղան գործակալությունը, հենվելով ռուսական Նեգա գործակալության վրա, երեկ հաղորդեց, թե հունվարի 12-ին «Սվոբոդնայա Գրուզիա» թերթում հրապարակվել է հարցազրույց Թբիլիսիի զինվորական պարետ, գնդապետ Ջաբա Չաչուայի հետ: Նա գնահատել է Թբիլիսիում պարետային ժամի արդյունավետությունը եւ ընդգծել, որ դրա գործողության ամբողջ ժամանակամիջոցում իրավապահ մարմինների աշխատակիցները թողել են տասնյակ կարգազանցների, այդ թվում մի քանի զվիադականների: Թբիլիսիում պարետային ժամը գործում է արդեն 3 ամիս: Այդ ընթացքում առգրավվել են 160 ավտոմատ, 6 գնդացիր, 3 նռնականետ եւ 70 նռնակ:

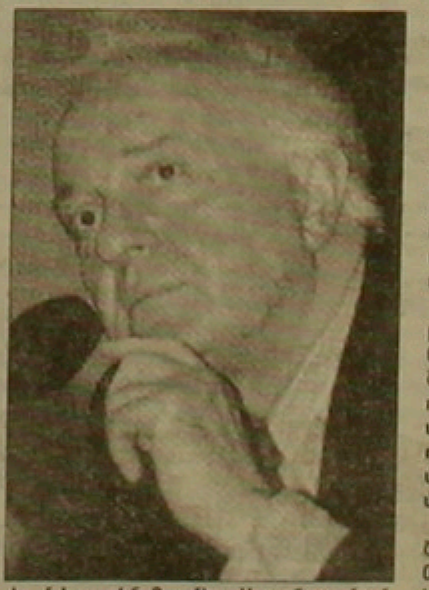

Նախկին նախագահ Գամսախուրդիայի Թբիլիսիում թաղվելու դեպքում հնարավոր անկարգությունների առնչությամբ Չաչուան նշել է. «Ես չեմ կարծում, թե որեւէ սադրանք տեղի ունենա, սակայն անհրաժեշտ միջոցներ կձեռնարկվեն»: Պարետի կարծիքով Գամսախուրդիայի թաղումը տեղի կունենա հավանաբար Գրոզնիում:

Նշենք, որ մինչ այդ Զուգդիդիում գտնվող վրացի բոլոր պաշտոնական անձինք հավաստել են Զվիադ Գամսախուրդիայի մահվան փաստը: Ամենայն հավանականությամբ, նա թաղված է Զուգդիդիի մերձակա Ջիխաշկարի գյուղում: Մահվան նախօրեին նրա մոտ քանիցս բժիշկներ էին հրավիրել այդ շրջանից:

Գամսախուրդիայի կողմնակիցների զինված կազմավորումների մարտիկները, երկյուղելով իրենց անվտանգության համար, մինչեւ պաշտոնական փորձագետների եւ Գրոզնիից Գամսախուրդիայի ընտանիքի ներկայացուցիչների ժամանումը ոչ ոքի չեն թողնում մոտենալ նախկին նախագահի թաղման վայրին:

Իր հերթին երեկ Սնարք գործակալությունը հաղորդեց, թե մոտ ժամանակներս Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն հրամանագիր կհրապարակի երկրի զինված ուժերի կառուցման մասին: Այդ մասին հայտնեց երկրի պաշտպանական գերատեսչության մի աղբյուր, որը ցանկացավ անհայտ մնալ:

Դրա հետ մեկտեղ, պատրաստվում են Շեւարդնաձեի մի շարք ուրիշ հրամանագրեր, այդ թվում բոլոր ոչ պետական զինված կազմավորումները զինաթափելու, զորամասերը զորանոցային վիճակի փոխադրելու մասին: Նախատեսված է նաեւ զինվորական կազմավորումներ ստեղծել Աբխազիայից գաղթածների պետական կառույցի հիման վրա:

Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հասարակական խրթին հարցերից մեկը վարակել է նաեւ իր հարեւան երկրին: Վրաստանի Օվիրի տվյալների համաձայն, 1993 թ. հանրապետությունից արտագաղթել է ավելի քան 3000 մարդ: Ըստ որում, այդ թիվը չի ընդգրկում հանրապետության այն քաղաքացիներին, որոնք մշտական բնակության են տեղափոխվել ԱՊՀ պետություններ: Ներկայիս զանգվածային արտագաղթը զիջում է միայն 20-ական թթ. գաղթին:

Նեգան տեղեկացնում է նաեւ, թե Վրաստանի նախարարների կաբինետի որոշման համաձայն, այսուհետեւ արտասահմանյան որեւէ երկիր մշտական բնակության մեկնող քաղաքացիները պետք է 1,5 հազար կուպոնի փոխարեն 300 դոլլար տուրք վճարեն:

Որոշումը այնպիսի բացասական արձագանք է առաջացրել տեղաբնակների մեջ եւ սփյուռքում, որ Նախարարների կաբինետն, ըստ երեւույթին, կվերանայի իր չկշռադատված որոշումը:

Մյուս կողմից Նոյյան տաղան գործակալության թղթակիցը երեկ Թբիլիսիից հայտնեց նաեւ, թե հունվարի 12-ին Թբիլիսիում տեղի ունեցավ Աբխազիայի ազատագրման կազմակերպության խորհրդի նիստ: Կազմակերպության մեջ մտնում են Աբխազիայի վրացական տարբեր հասարակական ու քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, որոնք հարկադրաբար լքել են հակամարտության գոտին եւ ժամանակավորապես ապրում են Թբիլիսիում:

Նիստում քննարկվեցին այն պահանջները, որոնք ներկայացվելու են Վրաստանի պետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեին, հունվարի 15-ի հանդիպման ժամանակ: Խորհրդի անդամները նշեցին հարցերի շրջանակները, մասնավորապես Ռուսաստանի հետ փոխհարաբերություններ, ժնեւի բանակցություններ, Վրաստանի զինված ուժերի ստեղծում եւ այլն:

Նիստում, ելույթ ունենալով, Աբխազիայի ազատագրման կազմակերպության խորհրդի նախագահ, Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Բորիս Կակուբավան ներկաներին առաջարկեց պահանջել բոլոր չսալու Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարության ստորաբաժանումների կողմից ինքնավար հանրապետության տարածքի վերահսկում, քանի դեռ Աբխազիան չի ազատագրվել աբխազական եւ հյուսիսկովկասյան զինված կազմավորումներից: ■

ՄՈԼԴՈՎԱ

Սկսվել է լեյի կուրսի անկում

ՔԻՇՆԵՎ, 13 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ: Քիշնեւի միջբանկային վալյուտային սակարանում հունվարի 12-ին կայացած աճուրդում ամերիկյան դոլլարի նկատմամբ մոլդավական լեյի փոխարժեքը նվազեց 0,002 լեյով: Դոլլարի նկատմամբ Մոլդովայի ազգային դրամի փոխարժեքի գրեթե մեկամյա աճից հետո, այժմ դիտվում է դրա դանդաղ անկում: Սակարանում մեկ դոլլարի դիմաց 3,67 լեյ փոխարժեքով իրացվեց 1,28 մլն. դոլլար: Նախորդ աճուրդում 3,65 լեյով վաճառվել էր 1 մլն. դոլլար: Սակարանում նաեւ իրացվեց մոտ 420 մլն. ռուսական ռուբլի, 1000 ռուբլու դիմաց 2,8 լեյ փոխարժեքով:

198-94

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՐՑ

Ե՞րբ են ղողանջելու հեռախոսները

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Իմ հայրենիքն իմ տունն է, ասացինք բոլորս միասին ու ամուր փակեցինք մեր դռները: Բայց մեր խիստ հայեցի ու համամարդկային սովորության համաձայն, որ դեռ Ջենով Օհանի ժամանակներից երազում էինք հեռավորության վրա հաղորդակցման մասին, որոշեցինք չհրաժարվել 20-րդ դարում դրսից մեզ հրամցված բաղձալի բանկ հաճույքից՝ հեռախոսից: Սրանից հրաժարվելն արդեն հավասար է դրսի շրջափակման օղակին ներսից ինքնաշրջափակում ղարսադրելուն:

«Տա ասված, որ մեր տնտեսավարման բոլոր շրջանակներն այնպես աշխատեն, ինչպես հեռախոսակապը», ասաց ՀՀ կապի նախարարության դասընթացներից մեկը՝ ի դեպ ավելացնելով, որ մեկ հեռախոս տեղադրելու արժեքը դեռեւս դեկտեմբերի գնացուցակով 300 հազ. ռուբլի էր, 1000 տեղանոց կայանինը՝ 1000 անգամ շատ, մինչդեռ բաժանորդային ամսական վարձը մեկ դրամից մի քիչ է ավել:

Տնտեսական խորագույն ճգնաժամ ապրող շրջափակ երկրի համար հեռախոսը ոչ թե բանկ հաճույք է, այլ տրանսպորտային միջոցներ, նյարդեր, երբեմն նաեւ մարդկային կյանք խնայելու նախանիք, որը «խզված» տարածությունների միջեւ դառնում է հաղորդակցման միակ ուղի:

Հեռախոսային կապի բարելավմանը համապետական մոտեցում ցուցաբերելու համար գերատեսչությունները փոքր են հաւվում: Բնականաբար: Չնայած նման խնդիրներ լուծելում ունակ կազմակերպության հանրապետությունում արդեն կա՝ «Հայաստան» հիմնադրամը (իր բանկային հաշիվներում այն առայժմ մոտ 6,5 մլն դոլլար ունի): Հիմնադրամը կարող է, ինչպես, ասենք, Իտալիայում են անում, տարեկան նախատեսել որեւէ կոնկրետ ծրագիր եւ դրա ֆինանսավորման գոնե մի մասն իր վրա վերցնել: Ամենահրատապը, մեր կարծիքով, հեռախոսային արդիական կապի ստեղծումն է, որը մեզ մեծ չափով կփրկի շրջափակման հարուցած ներքին թե արտաքին մեկուսացումից եւ, համոզված ենք, տնտեսական մեծ շահույթ կտա:

Երբ հաշվի առնենք, որ ամերիկյան էյ-Թի-Էն-Թի հեռախոսահեռագրային ընկերության, Ֆրանսելենում եւ Ալկատել ֆիրմա (Գյումրի) համագործակցության երջանիկ բաժանորդները հանրապետությունում 200-ից ավելի չեն, կստացվի, որ Հայաստանի հեռախոսային ցանցի ողջ ծանրությունն իր ուսերին է առել ճգնաժամային ու գրեթե էներգազուրկ էլեկտրակապը:

Արեւմտաեւրոպացու կամ ամերիկացու երեւակայությունը բավական աղքատ է՝ օրվա մի քանի ժամ կամ մի քանի օր չաշխատող հեռախոս պատկերացնելու համար: Նրանց հայրենիքն իրենց տան չորս պատը չէ: Ավելին՝ կարող են սեփական տնից անարգել ու արագ կապվել աշխարհի ցանկացած կետի հետ:

Արտասահմանյան մի շարք երկրներում հեռախոսի վարձը տատանվում է նրանից օգտվելու ժամանակին համաձայն (հուրախություն քչախոսների ու ի դժբախտություն լրագրողների): Շվեյցարական տներում հեռախոսների վրա տեղադրված հաշվիչներից մեկը ցույց է տալիս վարձի ամբողջ չափը, իսկ մյուսը՝ տվյալ պահի հեռախոսագումարի վճարումը: Իհարկե, երբ խոսենք շվեյցարական կենցաղում հեռախոսակապով իրականացվող համակարգչային հնարավորությունների (դրա միջոցով գնացքի, ներկայացման տոմս պատվիրելու, որեւէ խանութի ապրանքներին ու գնացուցակին ծանոթանալու եւ այլն) մասին, հայաստանցիները կարող են արտասվել՝ մեր սեւ սիրտը, քո...

Վերջերս Երեւանի հրեշ ծառայության դիպլոմատական հանում ինձ մի մեծ հեռախոսահամարի ցույց տվեցին. «Լավ բան է, իհարկե, բայց հուսանքն անջատվելուն դեռ սա էլ է անջատվում, իսկ մեզ զանգահարում են միայն դրսից»: Լրագրողներիս սիրտն էլ հեռախոսների չնման տեսքից չի վարդագունում. մի կողմից՝ կապի լավագույն տեխմիջոցներ, մյուս կողմից՝ չխոսկան հեռախոսների կաթվածահար վիճակ, դրան ավելացրած նաեւ ՀՀ կառավարության որոշումը, ըստ որի կապի նախարարությունն անջատում է ռուսական հեռուստաալիքների առավոտյան հեռարձակումը:

ՀՀ կապի նախարարության նախաձեռնությամբ «Հայաստան» հիմնադրամը ֆինանսավորեց հանրապետության խիստ կարեւոր հեռավոր շրջանների, ինչպես նաեւ Ղարաբաղի միացումը՝ ճառագայթային եւ կաբելայինին զուգահեռ, միջազգային չափանիշներին համապատասխան մայրուղային հզոր հեռախոսակապով: Կայանները արդեն պատրաստ են, եւ Ուկրաինայից, Ռուսաստանից սպասվող սարքավորումների տեղ հասնելուն պես հեռախոսակապը կսկսի գործել: Կայանները նախատեսված են նաեւ արեւի էներգիայով սնուցվելու համար: Ըստ ՀՀ կապի փոխնախարար Դավիթ Դերձակյանի հավաստիացումների, 1994 թ. առաջին եռամսյակներում Հայաստանի ամենահեռավոր շրջանների բնակիչները կարող են շատ արագ Երեւանի միջոցով կապվել ամբողջ աշխարհի հետ:

«Բանակցություններ են վարվում օտարերկրյա ֆիրմաների հետ, նրանց միջեւ մրցույթ է հայտարարված, որը կամփոփվի, եւ 1-2 ամսվա ընթացքում պարզ կդառնա, թե ինչ ֆիրմաների հետ ենք համագործակցելու: Մեր նախարարը վերջերս նման բանակցությունների մասնակցեց ԱՄՆ-ում, շարունակեց փոխնախարարը:

Մոտ ժամանակներս Երեւանի հեռախոսակայաններում հավանաբար կսկսվեն նորագույն տեխնիկայի ներդրման աշխատանքները (մեր կայաններում սարքավորումները վաղուց իրենց սպառել են թե՛ բարոյապես, թե՛ ֆիզիկապես), կայանները ապիճանական փուլերով կհագեցվեն դրանցով, իսկ քայքայված ցանցի վրա նոր մեթոդներով կստեղծվի կապի մի՛ այլ ցանց (նախագծերն արդեն մշակված են):

Ինչ վերաբերում է էներգաանջատմանը, նախարարությունը փորձում է էներգիայի անկախ աղբյուրներ ստեղծել (քամու, արեւի կայաններ, անկախ միկրոէլեկեր կախված տվյալ վայրի առանձնահատկություններից):

Վերջերս 20 հազ. լիտր դիզվառելանյութ տրամադրեց «Հայաստան» հիմնադրամը, որի շնորհիվ էլեկտրաէներգիայի բացակայության պայմաններում որոշ ժամանակ կարողացանք աշխատեցնել հեռախոսային կայաններն ու փոստային կապը»:

Վերջում փոխնախարարը հայտնեց, որ Հայաստանում կա թե միտքը, թե գաղափարը, թե մասնագետը, այստեղ սուղ է միայն փողը:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Եւս մի ուղղագրական սխալ դրամի վրա

Թերթերն արդեն գրել են դրամի վրա եղած երկու ուղղագրական սխալի մասին: Դրանցից մեկը «քսանհինգ» բարդ բառի բաղադրիչների անջատ գրությունն է «քսանհինգ դրամ» բառակապակցության մեջ, մյուսը՝ «տաս» բառաձեւը «տասը դրամ» բառակապակցության մեջ:

Բայց պարզվում է, որ մեր դրամի վրա կա եւս մի ուղղագրական, ընդ որում շատ ավելի արտառոց սխալ, տառասխալ, որն արդյունք է նույնիսկ ոչ թե սովորական իմաստով ուղղագրության չիմացության, այլ պարզապես գրաճանաչության պակասի. այստեղ ուղղակի մի տառը մեխանիկորեն, զուտ արտաքին տեսքի բերումով շփոթված է մի այլ տառի հետ:

Մեսրոպյան այբուբենի հյուն անունով գիրը, փոքրատառը՝ «ւ», մեծատառը՝ «Ւ», ինչպես հայտնի է, նոր ուղղագրությամբ հանված է լուծածուլթյունից, ուրեմն այբուբենից: Այն մնացել է միայն (բայց ոչ որպես ինքնուրույն տառ) «ու» տառի կազմում եւ «եւ» տառի մեջ «ե» տառի հետ ձուլված ձեւով: Հյունի մեծատառը, ինչպես տեսնում ենք, իր գծագրով շատ նման է իՆի անունով գրի, այսինքն՝ «ի»-ի, մեծատառին: Եւ ահա հիսուն դրամանոց թղթադրամի վրա ինիի մեծատառն էլ շփոթված է հյունի մեծատառի հետ, այսինքն՝ ոչ ավել, ոչ պակաս, գրված է «ՅԻՍՈՒՆ ԴՐԱՄ», որ փոքրատառով կլիներ «հւսուն դրամ»: Թղթադրամի վրա յոթ անգամ գրված է այս բառակապակցությունը եւ յոթ անգամ էլ՝ նույն սխալով:

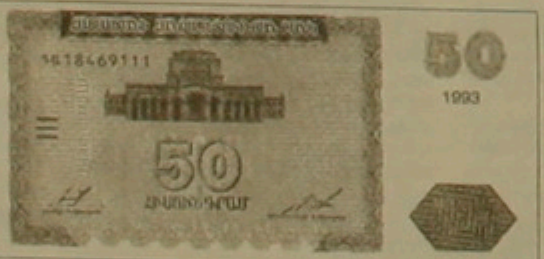

Զավեշտների զավեշտն այն է, որ դրամի նկարիչներից ոչ մեկը (կարծեմ երկու հոգի են) եւ առհասարակ գործին մասնակից մեծ ու փոքր այրերից ոչ մեկը գոնե չի նկատել, որ այստեղ «հիսուն» բառի մեջ հյունը գրված է երկու անգամ, եւ եթե առաջին դեպքում այն պետք է «Ի» կարդացվի, ապա երկրորդ դեպքում էլ պետք է այդպես կարդացվի եւ ուրեմն բառը կկարդացվի ոչ թե «հիսուն», այլ՝ «հիսուին»:

Ի՞նչ ասես այստեղ եւ ի՞նչ չասես: Ո՞վ է կազմել դրամի գրությունները, ո՞ր նկարիչներն են գրել դրամը, ո՞ր լեզվաբանի, տառագետի են նույթյանն են հանձնվել դրամը եւ հանձնվե՞լ են արդյոք, ո՞վ է ստուգել, ո՞վ է թույլատրել, ովքե՞ր են պատասխանատու այս լուրջ գործի համար:

Այս կապակցությամբ՝ մի հարց եւս: Ես կարծում եմ, որ ժամանակն է ստեղծելու (ինչպես առաջարկում է տառագետ Խաչիկ Սամվելյանը) հայկական պետական հատուկ տառատեսակ իր լրակազմով, որով տպագրվեն ազգային թղթադրամի, փոխառության տոմսերի, արժեթղթերի, անձնագրերի, վկայականների եւ այլ կարեւոր պաշտոնական փաստաթղթերի գրությունները: Դա կօգներ կանխելու ոչ այնքան գրագետ նկարիչների այսօրինակ ուղղագրական ավերածությունները, նվազագույնի հասցնելու այդ փաստաթղթերի կեղծման հնարավորությունը եւ այլն:

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

NORINVEST
Investment Financial Company
14 Abovian Str. Republic of Armenia

NORINVEST
Ինվեստիցիոն-ֆինանսային ընկերությունը
իր ավանդատուների ուշադրությանն է
ներկայացնում մի շարք նոր ինվեստիցիոն
նախագծեր

Ավանդների ընդունում 1-ից մինչեւ 6 ամսով.
հայկական դրամով
ամերիկյան դոլլարով
ռուսական ռուբլով

Ամենամսյա դիվիդենտները.
հայկական դրամով մինչեւ 30,6 %
ամերիկյան դոլլարով մինչեւ 8,5 %

Միայն մեզ մոտ՝
Դիվիդենտների եւ ներդրված գումարի վճարումը, ավանդատուի ցանկությամբ, ինչպես հայկական դրամով, այնպես էլ՝ ամերիկյան դոլարով

Միայն մեզ մոտ՝
Ներդրված գումարը եւ կուտակված հավելյալ տոկոսները ցանկացած օր հետ ստանալու հնարավորություն

Միայն մեզ մոտ՝
Հայկական դրամի եւ ռուսական ռուբլու փոխարկում ամերիկյան դոլլարի եւ հակառակը:

Միայն մեզ մոտ՝
Հեռախոսազանգով պայմանագրերի կնքման հնարավորություն ավանդի գումարը մեկ շաբաթվա ընթացքում ներդնելու պայմանով

Միայն մեզ մոտ՝
Ամեն ամիս անց է կացվում վիճակախաղ, որին մասնակցում են տվյալ ամսվա ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուները:

Իսկ հունիսին կխաղարկվի NORINVEST ընկերության
ՀԱՏՈՒԿ ՄՐՑԱՆԱԿԸ
այս կիսամյակի ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուների համար

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Աբովյան 14, «Երեւան» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, 100 սենյակ
Հեռախոս՝ 561931

ՆՈՅ

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց համար բացում է եւ վարում ռուբլով եւ տարադրամով հաշիվներ:
Կատարում է դրամարկղային սպասարկում ռուբլով եւ տարադրամով:
Գնում եւ վաճառում է տարադրամ կանխիկ եւ անկանխիկ հաշվարկներով:
Կատարում է փոխանցումներ ՀՀ տարածքից դուրս:
Տրամադրում է կանխիկ վարկեր ռուբլով եւ տարադրամով:
Ընդունում է ավանդներ եւ դրանց դիմաց վճարում է՝ ՀՀ եւ ՌԴ ռուբլով՝ 3 ամիս 45%
6 ամիս 100%
ԱՄՆ-ի դոլլարներով՝ ամենամսյա վճարում 5%
3 ամիս 20 %
6 ամիս 45 %
500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդի դեպքում՝ ամենամսյա վճարում 7 %
3 ամիս 25 %
6 ամիս 60 %
Դիմեք մեզ Երեւանի հետեւյալ հասցեներով

Պուշկինի 9 (մուտքը Աբովյան փողոցից). հեռ. 58-28-36
Հանրապետության 67. հեռ. 56-51-07
Չեխով 23. հեռ. 46-25-27.
Սարյան Բաղրամյան 79. հեռ. 27-05-16
Կոմիտաս 52. հեռ. 23-12-55, 23-08-52
«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-14, 56-49-30

«ՆՈՅ» բանկը հայտնում է իր ավանդատուներին, որ 500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդների դիմաց վճարվող տոկոսադրույքները հունվարի 15-ից բարձրացվում են՝ ամենամսյա վճարում 7%
3 ամիս 25%
6 ամիս 60%

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ միջազգային

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Եվրոպայում որտե՞ղ են ամենից լավ ապրում

Ընդհանուր դասակարգում

1. Փարիզ	16. Բարսելոն
2. Լոնդոն	17. Լիսաբոն
3. Բրյուսել	18. Մյունխեն
4. Լյուքսեմբուրգ	19. Հռոմ
5. Բեռլին	20. Պորտո
6. Վիեննա	21. Անտվերպեն
7. Ստոկհոլմ	22. Մարսել
8. Օսլո	23. Լիոն
9. Ցյուրիխ	24. Ստամբուլ
10. Ամստերդամ	25. Կոպենհագեն
11. Աթենք	26. Բեռն
12. Մադրիդ	27. Բիրմինգեմ
13. Համբուրգ	28. Գլազգո
14. Դուբլին	29. Անկարա
15. Հելսինկի	30. Ռոտերդամ

Ո՞րն է Եվրոպայի ամենաապահով քաղաքը։ Լյուքսեմբո՞ւրգը, որտեղ տարեկան ընդամենը 30 գողություն է գրանցվում, թե՞ Անկարան կամ Ստամբուլը, որտեղ կյանքը խիստ էժան է։

Ըստ յոթ թեմաների (անվտանգություն, առողջություն, տնտեսություն, տրանսպորտ, «կյանքի գինը», կրթություն-ժամանց-մշակույթ եւ շրջակա միջավայր) անցկացված քննության ընդհանուր արդյունքների՝ Փարիզը գրավում է առաջին տեղը, նրան հետեւում են Լոնդոնն ու Բրյուսելը։

Անվտանգության տեսակետից Եվրոպայի ամենաանապահով քաղաքներից մեկը Բեռլինն է։ Տարեկան այնտեղ 170000 ավտովթար է լինում։ Մինչդեռ Փարիզում վթարների թիվը չի անցնում 10000-ից։ Բեռլինում խիստ բարձր է գործազրկության աստիճանը, որն անմիջականորեն ազդում է գողությունների աճի վրա՝ տարեկան 150000 գողություն։ Այդ առումով Լոնդոնը Բեռլինից շատ հետ չի մնում՝ տարեկան 120000 գողություն։ Իսկ Լյուքսեմբուրգում եւ Աթենքում երկաթակապ դռների կարիք չկա։ Իրոք, Լյուքսեմբուրգում մարդ իրեն լիովին ապահով է զգում։ Հավանաբար դրա պատճառն այն է, որ այնտեղ բոլորը ճանաչում են իրենց հարեւաններին։

Ապահովության տեսակետից երկրորդ տեղում է Անտվերպենը։ Տարեկան այնտեղ միայն 2000 ավտոմեքենա է գողացվում։ Իսկ Վիեննայում կարելի է մեքենան հանգիստ գիշերը թողնել փողոցում, որը բոլորովին խորհուրդ չի տրվում Կոպենհագենում, Ստոկհոլմում կամ Բիրմինգեմում, որտեղ տարեկան 25000 մեքենա է անհետանում։

Անվտանգություն

1. Լյուքսեմբուրգ	16. Պորտո
2. Անտվերպեն	17. Հռոմ
3. Աթենք	18. Լոնդոն
4. Բիրմինգեմ	19. Բարսելոն
5. Օսլո	20. Համբուրգ
6. Վիեննա	21. Ռոտերդամ
7. Դուբլին	22. Կոպենհագեն
8. Փարիզ	23. Մյունխեն
9. Ստոկհոլմ	24. Մարսել
10. Բրյուսել	25. Ամստերդամ
11. Մադրիդ	26. Բեռլին
12. Հելսինկի	27. Ցյուրիխ
13. Գլազգո	28. Բեռն
14. Լիսաբոն	29. Ստամբուլ
15. Լիոն	30. Անկարա

Մարդասպանությունների տոկոսը խիստ բարձր է հյուսիսում՝ Կոպենհագենում եւ Հելսինկիում։ Ֆինլանդիայի մայրաքաղաքում տարեկան 90 արյունոտ սպանություն է գրանցվում։

Երբ դուք ուզում եք ապրել մինչեւ խոր ծերություն, ապա խուսափեք Ստամբուլից կամ Աթենքից եւ գնացեք ապրելու Բրյուսելում կամ Բարսելոնում։ Բելգիայի մայրաքաղաքում 1605 դեղատուն կա, այսինքն՝ յուրաքանչյուր 500 բնակչին հասնում է մեկ դեղատուն։ Այդ տեսակետից անմխիթարելի վիճակում է Օսլոն, որտեղ դեղամիջոցներ վաճառող ընդամենը 40 հաստատություն կա (մեկ դեղատուն 10000 բնակչի համար)։

Բարսելոնում բժիշկների քանակը համեմատաբար ավելի մեծ է, քան որեւէ այլ եվրոպական քաղաքում։ Բայց բոլոր եվրոպական քաղաքներից Լոնդոնն է, որ ամենաշատ հիվանդանոցային մահճակալների թիվ ունի՝ 72000։

Առողջություն

1. Բրյուսել	16. Հելսինկի
2. Բարսելոն	17. Ստոկհոլմ
3. Պորտո	18. Վիեննա
4. Բեռն	19. Բեռլին
5. Լիսաբոն	20. Հռոմ
6. Լիոն	21. Կոպենհագեն
7. Փարիզ	22. Լոնդոն
8. Աթենք	23. Մյունխեն
9. Անտվերպեն	24. Համբուրգ
10. Դուբլին	25. Ամստերդամ
11. Մարսել	26. Անկարա
12. Մադրիդ	27. Բիրմինգեմ
13. Լյուքսեմբուրգ	28. Ռոտերդամ
14. Ցյուրիխ	29. Ստամբուլ
15. Գլազգո	30. Օսլո

Զարմանալի երեւույթ կյանքի ու ապրուստի արժեքի առումով. որքան հարավ ես գնում, այնքան կյանքն էժան է։ Մասնավորապես դա վերաբերում է սննդամթերքին, կացարաններին եւ ուրիշ հաճույքների։

Այս շարքում մրցանակային տեղերում են Անկարան, Ստամբուլը, Աթենքը, Պորտոն, Լիսաբոնը, Մադրիդը... Ավելի լավ է կինո գնալ Պորտոյում (14 ֆ), քան Լոնդոնում (61 ֆ)։ Ստամբուլում, միջին ռեստորանում կվճարեք 40 ֆրանկ, իսկ Օսլոյում՝ 165։ Միջանկյալ դիրք են գրավում այն քաղաքները, որոնք ո՛չ հյուսիսային են, ո՛չ հարավային. Փարիզում, Բեռլինում, Բոննում, Լոնդոնում, Դուբլինում եւ Վիեննայում կարող եք ճաշել 100 ֆրանկով։

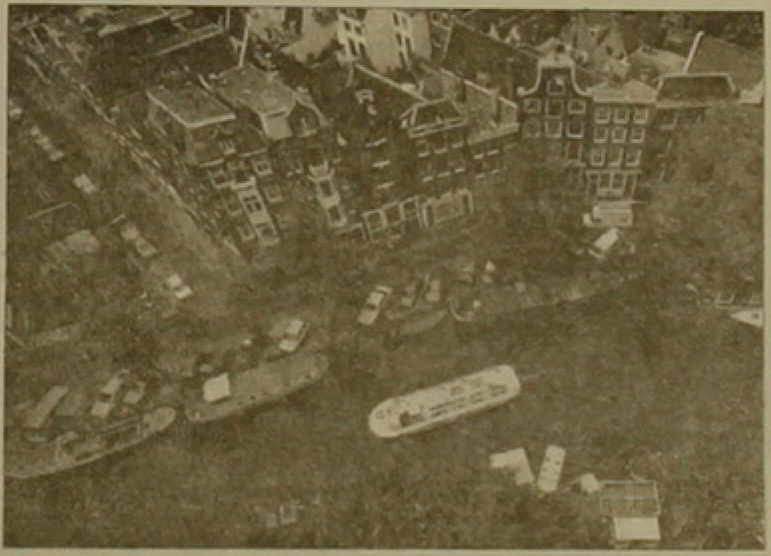

Քաղաքային տրանսպորտի խտությունը մասնավորապես տպավորիչ է Բեռլինում, Փարիզում եւ Լոնդոնում, որոնք 300 կիլոմետրը գերազանցող մետրո ունեն։ Բրյուսելն ունի 200 կիլոմետրանոց տրամվայի գիծ։ Իսկ Փարիզն ունի տաքսիների ամենամեծ քանակությունը՝ 14900։

Լոնդոնը, որին հետեւում են Փարիզը, Ամստերդամը, Կոպենհագենը, Մադրիդը, առաջինն է իր օդակայաններից թռչող եւ վայրէջք կատարող ինքնաթիռների թվով։

Տրանսպորտ

1. Բեռլին	16. Աթենք
2. Փարիզ	17. Մյունխեն
3. Լոնդոն	18. Հռոմ
4. Բրյուսել	19. Պորտո
5. Ցյուրիխ	20. Անտվերպեն
6. Վիեննա	21. Կոպենհագեն
7. Ամստերդամ	22. Ստամբուլ
8. Բարսելոն	23. Լիոն
9. Մադրիդ	24. Համբուրգ
10. Դուբլին	25. Ռոտերդամ
11. Մարսել	26. Գլազգո
12. Ստոկհոլմ	27. Բիրմինգեմ
13. Լիսաբոն	28. Լյուքսեմբուրգ
14. Օսլո	29. Անկարա
15. Հելսինկի	30. Բեռն

Կրթության, ժամանցի եւ մշակույթի հայեցակետով Փարիզը եւ Լոնդոնը կիսում են առաջին տեղը։ Զարմանալի ոչինչ չկա։ Երբ Միացյալ Թագավորության մայրաքաղաքը բոլորին հաղթում է իր թանգարանների թվով (200), ապա Փարիզը հավասարակշռում է դրան իր կինոթատրոններով (336) եւ թատրոններով (122)։ Ուսանողների քանակն ամենախիտն է Լիոնում եւ Փարիզում։

Կրթություն-ժամանց-մշակույթ

1. Լոնդոն	16. Ցյուրիխ
2. Փարիզ	17. Մարսել
3. Հռոմ	18. Աթենք
4. Ստամբուլ	19. Հելսինկի
5. Մադրիդ	20. Համբուրգ
6. Բեռլին	21. Գլազգո
7. Վիեննա	22. Կոպենհագեն
8. Բրյուսել	23. Բիրմինգեմ
9. Ստոկհոլմ	24. Անկարա
10 Մյունխեն	25. Օսլո26.
11. Լիսաբոն	26. Բեռն
12. Պորտո	27. Ռոտերդամ
13. Լիոն	28. Դուբլին
14. Բարսելոն	29. Անտվերպեն
15. Ամստերդամ	30. Լյուքսեմբուրգ

Համեմատաբար էժան են հյուրանոցները Ստամբուլում ու Անկարայում՝ 75 ֆրանկ մեկ օրվա համար։ Պորտոյում եւ Լիսաբոնում հյուրանոցներն ավելի թանկ են՝ 160 ֆրանկ, Փարիզում՝ 250 ֆրանկ է, իսկ սկանդինավյան երկրներում շատ ավելի բարձր՝ 400 ֆրանկ։ Նույն հարաբերակցությունն է նաեւ բնակարանային վարձի համար. հարավում ավելի էժան է, իսկ հյուսիսում՝ թանկ։

Կյանքի գինը

1. Անկարա	16. Լիոն
2. Ստամբուլ	17. Բեռլին
3. Աթենք	18. Հռոմ
4. Պորտո	19. Լյուքսեմբուրգ
5. Լիսաբոն	20. Կոպենհագեն
6. Մադրիդ	21. Գլազգո
7. Անտվերպեն	22. Վիեննա
8. Ռոտերդամ	23. Հելսինկի
9. Բիրմինգեմ	24. Համբուրգ
10. Ամստերդամ	25. Փարիզ
11. Բարսելոն	26. Լոնդոն
12. Բրյուսել	27. Օսլո
13. Մարսել	28. Մյունխեն
14. Դուբլին	29. Բեռն
15. Ստոկհոլմ	30. Ցյուրիխ

Շրջակա միջավայրի՝ մասնավորապես օդի մաքրության առումով առաջնությունը շահում են Հելսինկին, Ստոկհոլմը, Բեռնը եւ Ամստերդամը։ Վնասակար արտանետումների ցուցիչն այս քաղաքներում չի գերազանցում 10-ը, մինչդեռ Լոնդոնում, Աթենքում, Անկարայում, Ռոտերդամում եւ Ստամբուլում այդ ցուցիչը հասնում է 120-150-ի։

Եվրոպայի քաղաքների մասին այս փոքրիկ քննությունը թերի կլիներ, եթե չնշեինք այն մի քանի փոքրիկ քաղաքները, որոնք իրենց հմայքով առանձնահատուկ ուշադրության են արժանի։ Այս ցուցակում ընդամենը ինը քաղաքներ են ընդգրկված։

Եվրոպայի հմայիչ քաղաքները

1. Գրաց	6. Ստրասբուրգ
2. Կլագենֆուրտ	7. Ժնեւ
3. Զալցբուրգ	8. Տուլուզ
4. Սալոնիկ	9. Օքսֆորդ
5. Բոնն	

Ըստ Երեւանում ֆրանսիական դեսպանատան թիվ 10 տեղեկագրի

ՖՐԱՆՍԻԱ

Փարիզի Ազգային բանկի պետականացումը

Փարիզի Ազգային բանկը առաջին պետական կազմակերպությունն է, որ ապապետականացվում է նոր կառավարությունից։ Կարելի է այդ ֆինանսական գործարքը հաջողված համարել՝ 3,8 միլիոն ֆրանսիացիներ ձեռք են բերել բանկի բաժնետոմսերը։ Հաջորդը ELF Aquitaine եւ Rhone Poulenç ընկերություններն են, որոնք ապապետականացվելու են 1994 թվականի գարնանը։

1993 թ. գարնանը վարչապետ Էդուար Բալադյուրի հայտարարված Փարիզի Ազգային բանկի (ՓԱԲ) ապապետականացումը վստահության մի նոր քննություն էր կառավարության համար։ ՓԱԲ-ը աշխարհում 12-րդ բանկն է իր մեծությամբ, ունի 57 հազար աշխատակից եւ 4,5 միլիոն անհատ հաճախորդ։

Բաժնետոմսերի պահանջարկը հինգ անգամ գերազանցում էր առաջարկին, որը հավասար էր 46,4 միլիարդ ֆրանկի, եւ այսօր 3,8 միլիոն ֆրանսիացիներ ՓԱԲ-ի նոր բաժնետերերն են։ Նրանց կեսը բանկի հաճախորդներն են։

Քաջալերելու համար միջին եկամուտ ունեցողներին՝ գնելու բանկի բաժնետոմսերը՝ մշակված էր զեղչերի եւ հարկերից ազատման մի ամբողջական համակարգ։ Բաժնետոմսի գինը, որ սահմանված էր 240 ֆրանկ, վաճառքի վերջում արդեն հասել էր 270–280 ֆրանկի։

1994 թվականի գարնանը կավարտվի նաեւ երկու այլ ձեռնարկությունների՝ ELF Aquitaine-ի եւ Rhone Poulenc-ի ապապետականացումը։ Ընդհանուր առմամբ, Բալադյուրի կառավարության սկսած ապապետականացման ծրագիրը առաջիկա երկու տարիների ընթացքում կհամալրի պետական գանձարանը 100 միլիարդ ֆրանկով։

Ֆրանսիայի քաղաքների ցանցը

Ֆրանսիայում ուրբանիզացիայի աստիճանը կազմում է 73 տոկոս։ Ֆրանսիայի տարածքում հաշվվում են շուրջ 200000 բնակիչ ունեցող քաղաքային միավորումներ եւ հիսունից ավելի 100000 բնակիչ ունեցող քաղաքներ։ Փարիզի միավորումն առանձնակի տեղ ունի իր 8,7 միլիոն բնակչությամբ, որտեղ ապրում է Ֆրանսիայի ամբողջ քաղաքային բնակչության մեկ քառորդը։ Մյուս երեք մեծ քաղաքային միավորումներից յուրաքանչյուրն ունի մեկ միլիոնից ավելի բնակիչ։ Դրանք են Լիոնը, Մարսելը եւ Լիլ-Ռուբեն-Տուրկուենը։ Մնացած շրջանների կենտրոնների բնակչությունը տատանվում է 150-ից 600 հազարի միջեւ։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Կառավարող կուսակցությունը տանուլ է տալիս

Լոնդոն, 12 հունվար, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ։ Այս տարեսկզբին Մեծ Բրիտանիայում էլ ավելի մեծացավ ընտրողների շրջանում կառավարող պահպանողական կուսակցության եւ լեյբորիստների ժողովրդականության խզումը։ Ինչպես վկայում է, հունվարի 12-ին «Գարդիան» թերթում հրապարակված հանրային կարծիքի հարցման արդյունքները, թորիներին ներկայումս հավանություն է տալիս ձայնի իրավունք ունեցող բրիտանացիների ընդամենը 26 տոկոսը։ Լեյբորիստներին համակրում է ընտրողների 50 տոկոսը, իսկ լիբերալ-դեմոկրատներին՝ 20 տոկոսը։

Նորից քրդեր են զոհվել

Երեքշաբթի օրը թուրքական բանակի եւ Քրդական բանվորական կուսակցության մարտիկների միջեւ տեղի ունեցած թեժ մարտերի հետեւանքով զոհվել են 25 քուրդ մարտիկներ։

Հարկ է նշել, որ վերջին օրերին այդ մարտերի թեժացման հետեւանքով մեծ թվով մարդիկ են զոհվել։

Կանցլերը տեղափոխվում է Բեռլին

Գերմանիայի կանցլերը հայտարարել է, որ իր նստավայրը Բոննից կտեղափոխի Բեռլին։ Երկու տարի առաջ Գերմանիայի Գերագույն խորհուրդը եւս Բոննից Բեռլին տեղափոխվեց։

ԱՐ-40

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

փոխանցման կարգով, շուկայականից 20-30 % էժան գներով վաճառում է

1. Կարտոֆիլ՝ Երեւանում եւ Ստեփանավանում
2. Կոնյակ «Ընտիր», Երեւանի կոնյակի գործարանի արտադրության
3. Կոնյակ՝ 5 աստղանի, Երեւանի կոնյակի գործարանի արտադրության
4. Գինի պորտվեյն՝ տեղական արտադրության
5. Գարեջուր՝ բելգիական
6. Ոչխարի հոտ՝ 430 գլուխ
7. Խոշոր եղջերավոր անասուններ
8. Ավտոմեքենա ԵրԱԶ՝ 2 հատ
9. Լյումինեսցենտային լամպեր՝ ԼԲ-40, ԼԲ-20

Երեւանում կարելի է գնել նաեւ կազմակերպության մոսկովյան, Նիժնի Նովգորոդի, Ռոստովի մասնաճյուղերի պահեստներում պահեստավորված ապրանքներ, որոնց մասին տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել՝ Երեւան, Կոմիտասի 49, «Ար-40» ԲԸ, հեռ. 235301, 236897, 230800

Վճարումները կարելի է կատարել կանխիկ եւ փոխանցումներով։

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Թեքեյան մշակութային միության ԼՂՀ մասնաճյուղն ստեղծվել է 1992 թ. դեկտեմբերին, նպատակ ունենալով, նորաստեղծ հանրապետության ներկա քաղաքացիստական ճգնաժամի պայմաններում, որքես օժանդակ օղակ, օգնել Լեռնային Ղարաբաղի մշակութային աշխատանքներին:

Իր կառուցվածքի մեջ մասնաճյուղն ունի կիրառական եւ դեկորատիվ արվեստի, ճարտարապետության, գրականության, պատմագիտության եւ դրանց վերաբերող արխիվային նյութերի ու մշակութային արժեքների համալրման բաժիններ, համար կազմակերպվել է շնորհալի կատարողների մրցույթ (երգ-պար-ասմունք-հանդիպուսեսի համակրանք եւ այլն. մրցույթի ղեկավար՝ Շուշիի ավետարանչության դպրոցի Հայաստեր Գաբրիելյան): Մրցույթի շահողները ստղում լսացել են դրամական պարգեւներ (իր ակտիվ մասնակցությամբ մասնաճյուղի նախագահ Ռ. Մարտիրոսյանն արժանացել է հանդիսատեսի համակրանքին): Այդ մասին հաղորդվել է ռադիոյով եւ տպագրվել «Արցախ» թերթում:

Քելբաջարի (Ծար) շրջանի ազատագրվելուց անմիջապես հետո Հայ մշակույթի աշխատողների միության, որից ամենագլխավորները՝ նրան բարոյապես չգնահատելն է ու դրամական նպաստներ չունենալը: Իսկ միության կողմից տրված դրամական օգնությունները մասնաճյուղի աշխատանքների համար շատ քիչ են:

Այդպիսի պայմաններում գտնվում են մարդիկ, որ փոխանակ շնորհակալ լինեն մասնաճյուղի աշխատանքներից, ցուցաբերում են կանխակալ մոտեցումներ:

Հիշում եմ, երբ Շուշիում ցանկացանք առաջին անգամ հիմնադրել մասնաճյուղը (ներկա էին միության նախկին նախագահ Վռամ Գրիգորյանը, նշանավոր նկարիչներ ու

Ղարաբաղի ԹՄՄ-ը մեկ տարեկան է

ԱՐՏՕ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

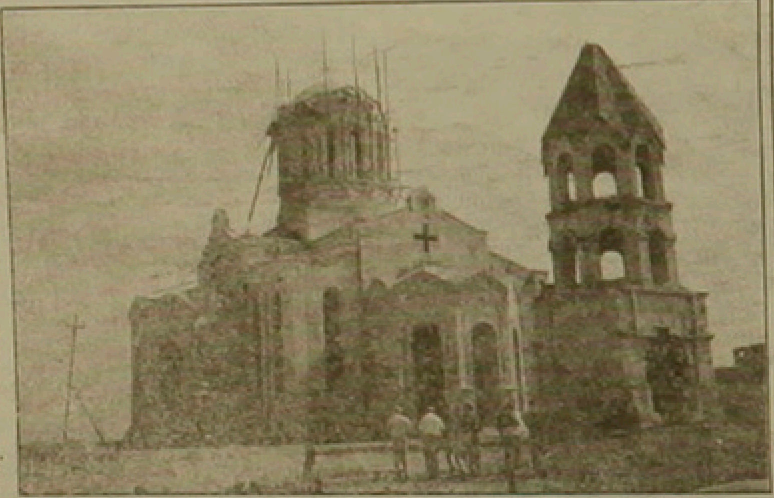

որոնց վարիչները համապատասխանաբար միությունների նախագահներն ու տեղակալներն են: Ինչպես տեսնում եք, ԼՂՀ գործող մշակութային միությունները սերտ կապի մեջ են Թեքեյան միության մասնաճյուղի հետ եւ համագործակցում են:

Նկարիչների միության նախագահ Սերգեյ Առուստամյանը մասնաճյուղի կիրառական եւ դեկորատիվ արվեստի բաժնի վարիչն է: Նրա անմիջական ղեկավարությամբ հանրապետության շնորհալի երեխաներին հայտնաբերելու եւ մասնաճյուղի համար մանկական պաստկերասրահի ֆոնդ ստեղծելու նպատակով կազմակերպել է մինչեւ 8-րդ դասարանի աշակերտների մրցույթ, որի մասին հայտարարվել է «Արցախ» թերթում: Մրցույթի 1 փուլը անցել է բարձր մակարդակով: Ընտրվել են 40 լավագույն մանկական գործեր, որոնք ուղարկվել են Երեւան ցուցահանդես-վաճառք կազմակերպելու նպատակով: Գործերն այժմ գտնվում են Թեքեյան մշակութային միությունում: Մի խումբ գործեր ցուցադրման ժամանակ վաճառվել են, որից ստացված 40 հազար ռուբլին մտցվել է մասնաճյուղի ֆոնդ, առաջիկա մրցույթներում օգտագործելու համար:

Մրցույթի արդյունքներն ամփոփվել են մասնաճյուղի նախագահությունում, որտեղ գործնականորեն հրավիրված են եղել մրցույթին տեղ գրաված նկարիչները՝ իրենց ծնողների հետ միասին եւ հանրապետության ռադիոհեռուստատեսությունից: Մրցույթի արդյունքները հաղորդվել են տեղական ռադիոյով (բաժնի խմբագիր՝ Հրանտ Ալեքսանյան) եւ ցուցադրվել հեռուստատեսությամբ (կազմակերպիչ՝ մասնաճյուղի նախագահ Ռուդոլֆ Մարտիրոսյան): Նաեւ տեղ է հատկացվել Հայաստանի մի շարք թերթերում:

Թեքեյան մշակութային միության եւ Հայ մշակութային աշխատողների միության մասնաճյուղերի նախաձեռնությամբ, Շուշիի հաղթանակի մեկ տարվա կապակցությամբ, Ստեփանակերտում եւ Շուշիում կազմակերպվել են նկարների ցուցահանդես-վաճառքներ: Բժշկական տեխնիկումի II կուրսի ուսանողների եւ Թեքեյան մշակութային միության մասնաճյուղերի նախաձեռնությամբ, տեղական մարզերի ղեկավարների աջակցությամբ շրջանում առաջինը կատարեցին պատմա-ճարտարապետական հուշարձանների գրանցումներ, նկարահանումներ, տեսագրումներ, որի մասին մի շարք անգամ տպվել է, ինչպես ԼՂՀ, այնպես էլ ՀՀ ռադիոհեռուստատեսությամբ ու գրվել թերթերում:

Մասնաճյուղը զբաղվում է նաեւ մշակութային արժեքների հայտնաբերման եւ վերականգնման գործով:

Հայտնաբերվել են բազմաթիվ խաչքարեր, հին բնակավայրեր, որոնց ուսումնասիրման գործը գտնվում է ուշադրության կենտրոնում: Նախաձեռնություն է վերցվել Ձիգրան Կյուրքճյան-Հարությունյանի մուսեի մոտ գտնվող քարի ուսումնասիրման համար (ստացել ենք կառավարության թույլտվությունը): Մասնաճյուղի ակտիվ մասնակցությամբ կազմակերպվել են Արցախի պատմությունը ներկայացնող փաստաթղթերի հավաքչական աշխատանքներ եւ այլն:

Ինչպես տեսնում եք, մասնաճյուղը, համագործակցելով մյուս մշակութային միությունների հետ, պատշաճ ու հայրենանվեր աշխատանքներ է կատարում:

Պետք է ասել, որ այդ աշխատանքներով հանդերձ, ԼՂՀ այսօրվա քաղաքա-տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում, մասնաճյուղը հանդիպում է բազմաթիվ դժվարությունների (գործուներ), հանդիպեցինք համառ դիմադրության:

Երեւի նրանք կարծում էին, թե ստեղծվում է Ռամկավար ազատական կուսակցության մասնաճյուղ:

Հարց է ծագում, իսկ ինչ կա ասենք, երբ ստեղծվում է Ռամկավար ազատական կուսակցության մասնաճյուղը: Միթե այն կարող է խանգարել Ղարաբաղի ազատագրական պայքարին կամ օգտակար չի լինի կառավարության աշխատանքներին:

Մի բան լավ գիտեմ, որ Թեքեյան մշակութային միության մասնաճյուղը դեռ Ռամկավար ազատական կուսակցություն չէ: Մշակույթը ազատ է եւ պետք է ազատ էլ լինի:

Վերջին ժամանակներս միտումնավոր լուրեր են տպագրվում Հայաստանի մի շարք թերթերում, որ իբր Թեքեյան մշակութային միության ԼՂՀ մասնաճյուղը գտնվում է կործանման մեջ, եւ նրան տիրություն չեն անում:

Լուրերի հեղինակները փոխանակ ճշտելու իրենց մտքերը եւ խորանալու մասնաճյուղի ծրագրի ու կառուցվածքների մեջ, մոտիկից ծանոթանալու նրա աշխատանքներին եւ աշխատողների հետ, կարծեք գրում են զուտ հոնորար ստանալու համար (գուցե ընկերական հարաբերություններն են նրանց ստիպում, եթե այդպես է, կարելի է ներել նրանց, իսկ եթե ոչ, թող դեղերում հերքում են նրանց կարծիքը):

ԱԶԴԱԳԻՐ

Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարանում հոկտեմբեր ամսից գործում է վարպետի վաղ շրջանի (1903-1908 թթ.) «Հեքիաթներ եւ երազներ» շարքի ցուցահանդեսը: Շատերն այցելել, քանի որ փակումը նախատեսված է փետրվարի 28-ին, արվեստագետի ծննդյան օրը: Ցուցադրությունն այնուհետեւ հրավիրվելու է Տրետյակովյան պատկերասրահ (Մոսկվա) եւ Ռուսական թանգարան (Ս. Պետերբուրգ):

Երեւանի Կամերային թատրոնը սեփական նախաձեռնությամբ մեկնել է հյուրախաղերի Մոսկվա՝ ռուս հանդիսատեսին ներկայացնելու «Նաղար», «Հայ-հայ շոու» եւ «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բեմադրությունները (վերնագրերն, իհարկե, ռուսերենում փոխված են):

Բնությամբ թելադրված փակ սեզոնը Ազգային պատկերասրահում վերսին կարթնանա մարտին՝ այցելուներին հրավիրելու հայրենիքում սփյուռքահայ նկարիչ Գրիգոր Պետիկյանի հետմահու առաջին ցուցահանդեսին, որ կպարունակի տիկ. Պետիկյանի նվիրաբերած մոտ 50 աշխատանքներ:

Տարվա լավագույն հրատարակչական ձեւավորման համար մրցանակը շնորհվել է «Գառնի» ամսագրի գեղարվեստական խմբագիր Գրիգոր Խաչատրյանին՝ Պարույր Սեւակի «Եղիցի լույս» գրքի ձեւավորման համար:

Էլվինա Մակարյան, Նունե Եսայան, Արամ Գեւորգյան, Իննա Չիլինգարյան, Արմինե Գրիգորյան, Նաիրա Բաղդասարյան, Լեւոն Ղազարյան, Լուսինե Դավիդյան: Երգիչների անուններ են, որոնք «Ձագ բարի» ստուդիայի Հայկ Թումանյանի կարծիքով վաղուց արդեն գովազդի կարիք չունեն: Հունվարի 15-ին, ժ. 16.00-ին իրենց արվեստի երկրպագուներին նրանք հրավիրում են մասնակցելու շոու ծրագրին, որը կազմակերպել են «Հայաստան-301» ՍՊԸ-ն եւ «Ստերեո-ստուդիան»: Տոմսերը վաճառվում են «Ձագ բարի» դրամարկղում (Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի շենքում):

ԿԱՐԾ

Կեղծված իտալական լիկյոր

ԲՈՒԷՆՈՍ-ԱՅՐԵՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Նախկին ԽՍՀՄ-ի կրպակներում, խանութներում եւ նույնիսկ տարադրամի խանութներում վաճառվող իտալական հանրահայտ «Ամարետտո դի Սարոննո» լիկյորի առնվազն 70 տոկոսը կեղծված է: Այս հետեւությանն է հանգել իտալացի եւ գերմանացի փորձագետ-գինեգործների հեղինակավոր հանձնախումբը իր հայրենիքից՝ Լոմբարդիայից հեռու շշերի մեջ լցված սարքագույն խմիչքի համտեսումից հետո:

Տնայնագործական եղանակով պատրաստված «Ամարետտոյի» համը պարզապես քաղցրացել է, իսկ բույրը կորցրել է նուշի անկրկնելի հոտը, գտնում են համտեսողները: Հայտնաբերվել է հացօղու յուղերի զգալի առկայություն: Ներկայումս «Ամարետտո» են պատրաստում շատերը, արհեստագործական եւ նույնիսկ արդյունաբերական եղանակով: Օրինակ, կեղծված իտալական լիկյորի [illegible] խոշոր խմբաքանակ նոր տարվա նախօրեին Ուկրաինա է բերվել Լեհաստանից:

Փորձագետների կարծիքով, կեղծ «Ամարետտոյի» տարածումը բարոյական ու նյութական լուրջ վնաս է պատճառում Իտալիայի լիկյորի-օղու արդյունաբերությանը: Տուժում է ազգային ամենահայտնի արտահանման մթերքներից մեկի վարկը: Ինչպես հաղորդել է Միլանի «Կորիերե դելլա սերա» թերթը, Ռուսաստանում եւ մյուս նախկին խորհրդային հանրապետություններում մեծածախ գնորդներից շատերը, հիասթափվելով իտալական աղանդերային խմիչքի համային հատկանիշներից, սկսել են հրաժարվել ավելի վաղ կնքված պայմանագրերից: ■

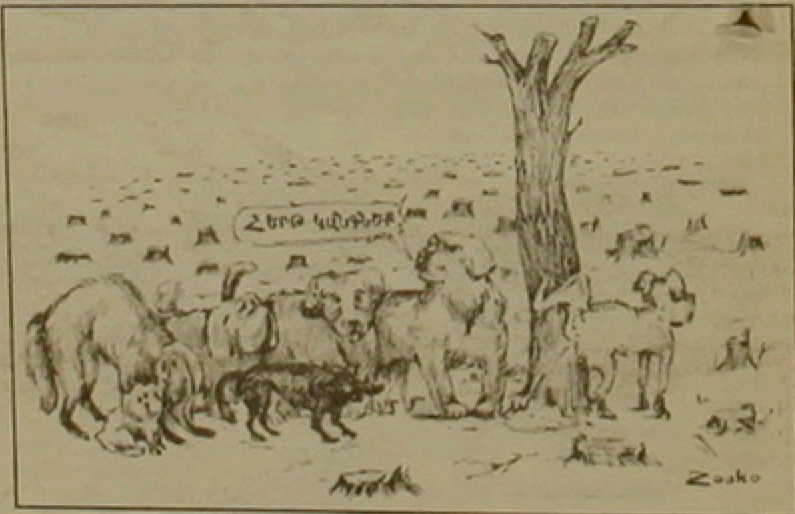

Օտար ծագումով ֆրանսիացիներ

Հարկ կա՞ արդյոք հիշեցնելու, որ 4 ֆրանսիացուց մեկն օտար ծագում ունի: Այն պահին, երբ օրվա լուրերը կենտրոնանում են կեղծ ամուսնությունների, արվարձանների վիճակի, աղասանի հրավունքի կամ չադրա կրելու երեւույթի վրա, Ֆրանսիայի կաբելային հեռուստատեսության կայաններից Ձեկը՝ «Առաջին գիծը» հունվարի 5-ին ժամը 22:25-ին հեռարձակեց «Հայր եւ որդի. Ֆրանսիան եւ իր օտարականները» հաղորդումը: Վավերագրական այդ ծրագրի հեղինակներն էին Ժան Կլոդ Գիդիսելին, Պատրիկ Վեյլը եւ Ալեն Վիդերը: Հաղորդման ընթացքում, առանց քանակեծերի, ուրվագծվեցին 20-րդ դարի ընթացքում Ֆրանսիայի վարած ներգաղթի տարբեր քաղաքականությունները: 19-րդ վերջերին Ֆրանսիայի արդյունաբերական աճին նպաստելու կամ մեր դարի 60-ական թթ. երկրի տնտեսական հրաշքին մասնակցելու նպատակով ընդունված, սակայն նախքային առաջին ցնցումներից հետո մերժված օտարերկրացիների 3 սերունդները կարողացան արտահայտվել այդ հաղորդման ընթացքում: Իտալացիները, հայերը, իսպանացիները, սենեգալցիները պատմում էին իրենց կյանքը, միժյանց հարցեր ուղղում ազգային ինքնության վերաբերյալ, բացատրություններ տալիս ֆրանսիական ազգության առնչությամբ: Հաղորդման ընթացքում մարդկանց վկայությունները եւ արխիվային փաստաթղթերը միախառնվում էին Ֆրանսիայի պատմության այդ կողմը վերականգնելու նպատակով, անայաո պատասխաններ էին տրվում քաղաքական գործիչների երբեմն վիրավորական արտահայտություններին: Ընդգծվեց, որ ներկայումս գործող օրենքի համաձայն, երկու օտարական ծնողներից Ֆրանսիայում ծնված [illegible] ները ծնված օրվանից ինքնաբերաբար համարվում են ֆրանսիացի, եթե հայրը կամ մայրը ծնվել է Ֆրանսիայում: Զավակները ֆրանսիացի են համարվում 18 տարեկանից, եթե երկու ծնողներն էլ օտարական են: ■

ԽԾԱՆԿԱՐ

Հակաբիոտիկները չեն հոգնեցնում

Դա փորձով ապացուցել են ֆրանսիացի բժիշկները: Le Point հանդեսը նշում է, որ նրանք խաչաձեւ 79 ուսանողների եւ բուժքույրերի խնդրել են կամ հակաբիոտիկներ, կամ էլ դեղորայք նմանակող մաքուր ջուր: Առաջիններից միայն վեցը եւ ջուր խմածներից հինգը հայտարարել են, թե հոգնություն են զգում: Նրանց մեծ մասը խաղաղ ու հանդարտ քնավորության տեր են (B տիպ, ի տարբերություն A տիպի ներկայացուցիչ «կռվազաններ», եւ բավական զգայուն են արտաքին գործոնների նկատմամբ: Փորձի հետեւանքով միակ իրական հարվածը երեւույթը՝ մաշկի ընդհանուր ցանը, ի հայտ եկավ ջուր խմածներից մեկի մարմնի վրա: ■

Շաբաթվա մարդը. Աբբա Պիեռ

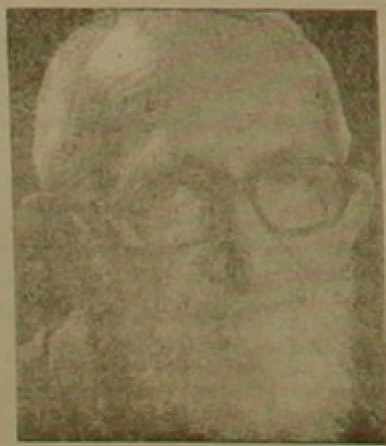

Այս խորագրով ֆրանսիական L'Express հանդեսը նյութ է զետեղել հանրահայտ բարեգործ եւ կրոնական գործիչ աբբա Պիեռի մասին: 40 տարի առաջ ֆրանսիացիներին համախմբելով 1953-1954 թթ. ցրտաշունչ ձմռանն ընչազուրկներին օգնելու նպատակով, այժմ նա իր շուրջն է համախմբել բազմաթիվ նշանավոր անձանց. Ռոբեր Բադինտեր, Ժան Դորմեսոն, Ժյուլիետ Գրեկո, Անրի Թրուայա, Ժան Ֆեռա, դասավոր Գայո, Կատրին դը Նյոֆ, Ժորժ Դյուքի եւ այլք: Վերջերս նրա ստեղծած «Կոչ» ընկերակցությունը կգլխավորի աբբա Պիեռի կենսագիր, հոռմեական իրավունքի թեկնածու Պիեռ Լյունելը: Ընկերակցության նպատակն է հիմնադրամ ստեղծել առավել ընչազուրկ խավերի համար, մասնավորապես արվարձաններում:

digitised by A.R.A.R.@

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ձմեռ, ցուրտ, հոսանքի կտրումներ, հույս...

ՅՈՒՐԻ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Ամենաբարձր հեղինակություն են վայելում Հայաստանի հունահռոմեական ոճի ըմբիշները: Դա փաստ է, եւ արդյունքը մեր մարզիկների վաստակած հաղթանակներն են: Միաժամանակ տարի մեր պատվիրակներն ազնիվ համաձուլվածքի մեդալներ են նվաճում ամենահեղինակավոր մրցաշարերում:

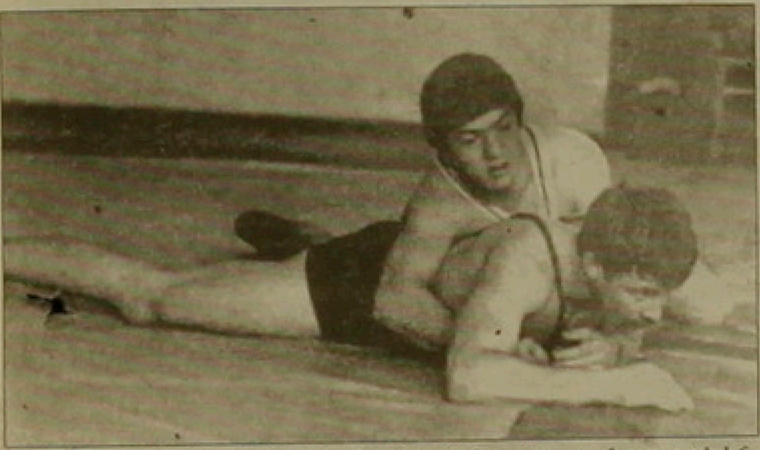

Անցյալ տարի էլ մերոնք գերազանցեցին սպասելիքները. հաջողության հասան աշխարհի եւ Եվրոպայի պատանեկան, երիտասարդական, կադետների եւ մեծահասակների առաջնություններում (բացառություն էր թերեւս հին աշխարհամասի մեծահասակ վարպետների ստուգատեսը): Այդ ամենը, անշուշտ, մարզական սխրանք են, որոնք հիացրել են ու նաեւ հաճելիորեն զարմացրել:

Ո՞վ չի զմայլվել համընդհանուր ճգնաժամի ու շրջափակման ծիրաններում հայտնված երկրի այն «գաղտնիքներով», ովքեր մարզական ազնիվ պայքարում, հաստիկ եւ ընդհանուր ֆիզիկական գերազանց պատրաստականություն եւ անկոտրում կամք դրսեւորելով են հաղթանակներ կռել: Նաեւ այդ պատճառով են վեհանում մարդիկ:

Այս ամենը, ինչպես նշեցինք, փաստ է, եւ սակայն դարձել է պատմություն: Թերեւս առավել կարեւորը ստեղծված ավանդույթի շարունակելն է, հարց, որը խորհելու, մտորելու տեղիք է տալիս: Այս մասին մեր տանձյակ մասնագետների հետ եմ զրուցել եւ թվում է, թե բացվել են բոլոր փակագծերը: Իսկ ընդհանուր պատկերը հետեւյալն է: Արդեն քանի ձմեռ, մեր հունահռոմեական ոճի ըմբիշների (եւ ինչու միայն նրանց) առջեւ փակվում են մեզանում գործող համարյա բոլոր մարզադահլիճների դռները, ցուրտն ու խավարն անտանելի են դարձել, վանում են մարզվողներին եւ մարզաշխարհում սկսվում է հարկադրված ու երկարատեւ պարապուրդը, որը եւ հուսահատության պատճառ է դառնում: Մեր աչքերի առջեւ նսեմանում են հեռանկարային մարզիկների եւ բանիմաց մարզիչների շարքերը: Սա վշտացնում ու զայրացնում է բնագավառի նվիրյալներին, որոնք երազում են օրերի տաքանալու, գարնան օր առաջ գալու մասին, նպատակով, որ վերսկսեն պարապմունքները: Գոնե պահանջվող չափի գումար լիներ: Այդ դեպքում հնարավոր կլիներ մեկնելու այլ երկրներ, ուսումնամարզական հավաքներ կազմակերպել, մարզիկների մրցափորձը հարստացնելու նպատակով մասնակցել մրցաշարերի...

Ցավոք, այդ անելն էլ հնարավոր չէ: Ո՞րն է ելքը:

Թվում է, պատասխանը պարզից էլ պարզ է. մի կերպ, ինչպես ասում են, յոլա գնալ, մինչեւ երկրամասում իշխի խաղաղությունը, ճանապարհները բացվեն, ճգնաժամը վերանա եւ այլն եւ այլն: Մյուս կողմից էլ, մինչեւ լավ օրերի գալը, արդեն հեռընթաց աղբյուր մեր մարզաշխարհը կհայտնվի փակուղում: Եւ որպեսզի այդ բանը տեղի չունենա, մեր մարզիկներին պետք է նեցուկ կանգնեն մեզանում ուռճակի տոկոս կազմող գործարար մարդիկ: Նրանց թիվը՝ իսկապես քիչ չէ, եւ այդ մասին հանույքով նշենք, որ նանիցս ադպացուցել են իրենց մարզասեր գործարարները: Նրանք, փառք աստծո, բնակվում են Հայաստանի ամբողջ տարածքում եւ նախորդ երկու տարիներին բազմաթիվ անգամներ աջակցել են մեր թիմերին իրականացնելու կարեւոր մրցուղերթները: Հայ շատ գործարարներ նոր մրցաշրջանում էլ են ջանում աջակցել իրենց հայրենակից մարզիկներին: Համենայնդեպս, ՀՀ սպորտվարչության հունահռոմեական ըմբշամարտի ավագ մարզիչ, վաստակավոր մարզիչ Էդվարդ Հարությունյանի դեմքին, վերջին օրերին, հույսի շող է փայլփլում:

«Նոր մրցաշրջանում մեր ըմբիշների համար մեկնարկը կտրվի Իրանում, զրույցի ժամանակ նշեց Էդ. Հարությունյանը: Հարեւան երկիրը մեզ հրավիրել է մասնակցելու հունվարի վերջերին Իսլամական հեղափոխությանը նվիրված ավանդական, 15-րդ համաիրանական խաղերին: Հաճելի է, որ մինչեւ սահմանագլուխ Մեղրի, մեր թիմի հետ կապված ծախսերը խոստացել են հոգալ մեր հայրենակից հովանավորները, որոնք լավ են գիտակցում ֆինանսական սուղ պայմաններում հայտնված մեր երկրի վիճակը: Մենք էլ, մեր հերթին, հովանավորների նման ուշադրությանն ու վերաբերմունքին վարձահատույց կլինենք լավ մրցելույթներով: Հավաքականի մարզչական խորհուրդը միավորել է առաջատար ըմբիշներին եւ նրանց ներգրավել մարզումներում: Մարզիչները խոստացույնս զգույշ են վերաբերվում իրենց սաներին, այն հաշվով, որպեսզի ոչ մեկը վնասվածք չստանա ցուրտ դահլիճներում»:

Իրանական խաղերը մեր մարզիկների ուժերի առաջին ստուգատեսն է փաստորեն լինելու նոր մրցաշրջանում եւ, բացի այդ, դա փաստորեն ընտրական բնույթ է կրելու, եւ աչքի ընկածները կնախապատրաստվեն տարվա առավել կարեւոր մրցումներին: Երբ հնարավոր լիներ, որ խաղերից հետո, մեկ-երկու տասնօրյակ եւս մեր ըմբիշները մնային Իրանում, տաք պայմաններում շարունակեին պարապմունքները, ապա հետագա հաջողությունների երաշխիքն ավելի կմեծանար...

Համամիտ ենք մասնագետներին, բայց եւ մտորել է պետք հերթափոխի մասին, այն մասին, թե ինչպես անել, որ մեզանում առկա մարզադպրոցները գործեն շուրջ տարի, որ մարզաշխարհում այլեւս դադարի հոսունությունը:

ԱՍՏՂԵՐԻ ՌԻԴԻՆ

Ալեն Պրոստը Ֆրանսիայի լավագույն մարզիկ

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՁԱՅԱՆ,
Սեփ. թղթ., Ֆրանսիա

«Էկիպ» մարզական թերթի հարցման համաձայն, «Ֆորմուլա 1» դասի ավտոարշավի աշխարհի քառակի չեմպիոն Ալեն Պրոստը ճանաչվել է Ֆրանսիայի 1993 թ. լավագույն մարզիկ կամ, ինչպես ասում են, չեմպիոնների չեմպիոն: Անցյալում միայն հեծանվորդ Բեռնար Հինոին եւ վազորդ Դրուշին է հաջողվել չորս անգամ արժանանալ նման պատվի: Ալեն Պրոստն անցյալ տարի «Մեծ մրցանակի» ծրագրի մեջ մտնող 16 մրցարշավներից հաղթել է 7-ում: Այդ բոլոր մրցարշավների ընդհանուր 4859 կմ տարածության 2095 կմ-ում Պրոստը եղել է 1-ին տեղում:

Ալեն Պրոստը «Էկիպ» թերթի մրցույթի հաղթող է ճանաչվել ձայների գերակշռող առավելությամբ (168 միավոր):

135-ական միավորով 1993 թ. Ֆրանսիայի 2-րդ եւ 3-րդ մարզիկ են ճանաչվել սեղանի թենիսի աշխարհի չեմպիոն Ժան Ֆիլիպ Գասիեն եւ ծյուղյի աշխարհի չեմպիոն Դեփդ Դուիլյեսը (գերծանր քաշ): Ալեն Պրոստը Ֆրանսիայի չեմպիոնների չեմպիոն է եղել նաեւ 1985, 1986 եւ 1989 թթ.:

Պրոստը ծնվել է 1955 թ. փետրվարի 24-ին: Հասակն է 167 սմ, քաշը 60 կգ: Մասնակցել է «Մեծ մրցանակի» ծրագրի մեջ մտնող 199 մրցարշավների, հաղթել է 51-ում, որը համաշխարհային ռեկորդ է: Անցյալ տարի հայ ավտոարշավորդը դարձավ մի նոր ինքնատիպ ռեկորդի հեղինակ: Գերմանիայի «Մեծ մրցանակի» խաղարկությունում նրա վարած մեքենան զարգացրեց 342 կմ/ժամ արագություն: Ալեն Պրոստը «Մեծ մրցանակի» իր առաջին հաղթանակը տոնել է 1981 թ. հուլիսի 5-ին:

«Ֆորմուլա-1»-ը հարուստ է մեծ արկածներով: Այսպես, Ջիմ Կլարկը, Ֆրանսուա Սեները, Ջիլ Վիլընյովը եւ շատ-շատերը զոհվեցին մրցուղիներում:

«Ուրախ եմ, որ դեռ ապրում եմ», հայտարարել է Պրոստը: Նրան պրոֆեսոր են կոչում իր խելացի եւ հավենկաս մեքենա վարելու համար, որը ոչ մի լուրջ արկած չի ունեցել երկար տարիների պրոֆեսիոնալ գործունեության ընթացքում: «Զգույշ եւ արագ վարելը մեծերի հատկությունն է», ասել է մի մասնագետ:

Պրոստը, հեռանալով սիրած մարզաձեւից, պատրաստվում է վայելել իր ազատ եւ միլիոնատերի կյանքը, բուսականուռ դառնալով 38 տարեկանում: Ալեն Պրոստը «Ֆորմուլա 1-ին» հրաժեշտ տվեց Փարիզում: Նա իր «Ուիլյամ-Ռենո», «Ֆորմուլա 1-ի» մեջ ծայրեծայր շրջեց «Շանզ-Էլիզե» հանրահայտ փողոցով: Բազմահազար փարիզցիներ բախտ ունեցան վերջին անգամ տեսնել ու ջերմորեն ողջունել իրենց չեմպիոնին, որը տարիներ շարունակ բարձր պահեց Ֆրանսիայի մարզական պատիվը միջազգային մրցապարեզներում:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ռոժե Միլլայի վերադարձը

Կամերունի նախագահ Պոլ Բիյան ինչպես Իտալիայում կայացած աշխարհի առաջնության շեմին, այս անգամ էլ անձամբ խնդրել է Ռոժե Միլլային, որպեսզի վերադառնա հավաքական եւ մասնակցի ԱՄՆ-ի աշխարհի առաջնությանը: 1990 թ. 38 -ամյա Միլլան լիովին արդարացրեց իր երկրի նախագահի մեծապատիվ վստահությունը եւ փայլուն խաղով գերազույն հանույք պատճառեց ֆուտբոլասերներին ու մեծապես նպաստեց Կամերունի հավաքականի հաջողությանը, որը հասավ մինչեւ քառորդ եզրափակիչ եւ դրամատիկ մրցավեճում 2-3 հաշվով միայն զիջեց աշխարհի ուժեղագույն թիմերից մեկին՝ Անգլիայի հավաքականին: Այդ հիշարժան խաղում էլ Ռոժե Միլլան գերազանց կատարեց իր դերը, դուրս գալով փոխարինողի դերում նա դարձավ ... ռեղինակ եւ իր պատճառով 11 մ ... հարված նշանակվեց մրցակցի դարպասին:

Միլլան ընդունելով նախագահի հերթական առաջարկը, սկսել է նախապատրաստվել ֆուտբոլի համաշխարհային 15-րդ ստուգատեսին:

Հիմա այս «ծեր առյուծը» 41 տարեկան է եւ իր խոսքերով իրեն անհամեմատ երիտասարդ է զգում ու աշխարհի առաջնությունում հանդես գալը մարտահրավեր կլինի իր տարիքին: Երբ Ռոժե Միլլան մասնակցի ԱՄՆ-ում, ապա կկրկնի Սեռնլի Մեթյուզի ռեկորդը, որը 41 տարեկան հասակում Անգլիայի հավաքականի կազմում մասնակցեց աշխարհի առաջնությանը, մասնավորապես կգերազանցի Իտալիայի հավաքականի դարպասապահ Դինո Զոֆֆի նվաճումը, որը 40,5 տարեկան հասակում 1982 թ. Իսպանիայում դարձավ աշխարհի չեմպիոն:

ԿԱՐՃ

Այլեւս տուրք չի մուծվի

Մինչեւ վերջերս Միացյալ Նահանգների թեթեւ աթլետիկայի ֆեդերացիան (USATF) միակն էր աշխարհում, որ իր մարզիկ-մարզուհիներից լրիվ գանձում էր տարբեր մրցաշարերում նրանց վաստակած դրամական պարգեւները, վերցնում իր բաժը, մնացածը վերադարձնում:

Այսուհետ Ամերիկայի սպորտի բազուհու ներկայացուցիչներն իրենց հասանելիք հոնորարներն ամբողջությամբ կստանան առանց USATF-ի միջնորդության:

Բրուս Լիի հիշատակին

Կարատեի մոնղոլացի 3 չեմպիոններ եւ Բրուս Լիի ջերմեռանդ երկրպագուներ ոտքով Մոնղոլիայից հասան Միացյալ Նահանգներ, որպեսզի, կտրել-անցնելով շուրջ 5000 կմ, բարձ ծաղիկներ դնեն անվանի դերասանի շիրմին:

Այս տարի լրանում է վաղամեռիկ Բրուս Լիի 53-ամյակը, որին դեռ հիշում եւ պաշտում են աշխարհի բոլոր 5 մայրցամաքներում, որովհետեւ նա, իրոք, հանճար էր:

Ներկայացնում ենք մասնակիցներին

Աշխարհի գավաթ '94

Նիգերիա

Տարածությունը՝ 924 000 քառ. կմ
Բնակչությունը՝ 122 500 000
Մայրաքաղաքը՝ Լագոս
Ֆեդերացիան հիմնադրվել է 1945 թ.
ՖԻՖԱ-ի անդամ է 1959 թ.
Ֆուտբոլով զբաղվում է 21 100 մարդ:
Ակումբների թիվը՝ 521
Աշխարհի առաջնություններին չի մասնակցել:
Աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում արձանագրել է հետեւյալ արդյունքները:

Նախնական փուլ
Նիգերիա-Հարավ. Աֆրիկա 4-0, 0-0
Նիգերիա-Կոնգո 1-0, 2-0

Եզրափակիչ փուլ
Նիգերիա-Կոտ դ'Իվուար 1-2, 4-1
Նիգերիա-Ալժիր 4-1, 1-1

Հավաքականի ավագ մարզիչ՝
Կլեմենս Վեստերհոֆ (Հոլանդիա)

Հավաքականի կազմը.

դարպասապահներ՝
Վիլֆրեդ, Ալլոյ

պաշտպաններ՝
Քեշի, Սոլեյ, Ուկեչուկվու, Էգուավոն, Իրոհա, Նվանու, Իսաակ, Ուգբադե

կիսապաշտպաններ՝
Ֆինիդի, Օկոչա, Ամունիկե, Ադեպոյու, Օլիսա

Հարձակվողներ՝
Յեկինի, Ամոկաչի, Իկպեբա, Օվուբոկիրի, Էկոկու, Սիասիա, Օսունդու

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրակարգ

ԸՆԴԵՐՔ

Արմօյլը սկսում է նավթի եւ գազի հետազոտությունը Հայաստանում

Հայաստանի նավթի եւ գազի հիմնադրամը հայտարարեց այսօր «Նավթի եւ գազի ծրագրի» համար հորատիչ եւ սեյսմիկ սարքավորումների գնման մասին: Սարքավորումները գնվել են ԱՄՆ-ում եւ Հայաստան տեղափոխվել Հայկական միացյալ հիմնադրամի ինքնաթիռով 1993 թ.-ի դեկտեմբերին: Ներկայումս Արմօյլը հավաքագրում եւ նախապատրաստում է աշխատակազմ ԱՄՆ-ում եւ Հայաստանում: Հորատիչ աշխատանքների սկիզբը ծրագրված է 1993 թ.-ի մարտին: Կալիֆորնիա նահանգի «Գրեյ ընդ էսոշիէյթս-Քընսալթընս ին Գեոֆիզիքս»-ը (Gray and Associates-Consultants in Geophsics) օժանդակում է Արմօյլի ծրագրի իրականացման եւ աշխատակազմի պատրաստման գործում:

Հորատիչ սարքավորումը, որն օժտված է խոր հորատման համար անհրաժեշտ տեխնոլոգիական առանձնահատկություններով, պատրաստված է ԱՄՆ-ում: Սարքավորման հորատիչ կարողությունն է 14000 ոտնաչափ (fett), ինչը համապատասխանում է Հայաստանի երկրաբանությանը:

Ներկայումս Արմօյլի կապալառու Տեխասի «Ասիա-Փասիֆիք»-ը (Asia-Pacific) ստուգում է սարքավորումների մեխանիկական կարողությունը եւ հուսալիությունը:

Ըստ Արմօյլի տնօրեն Մելքոն Մելքոնյանի, արդեն ձեռք են բերվել անհրաժեշտ սարքավորումները ու գործիքները՝ աշխատանքները սկսելու համար 1994 թ.-ի մարտին:

Հիշեցնենք, որ Արմօյլը ամերիկյան կորպորացիա է, որ ստեղծվել է անցյալ տարի որպես համատեղ ձեռնարկություն Հայաստանի հետ, որի նպատակն է նավթի եւ գազի հայտնաբերումը Երեւանի շրջակայքի 4 վայրերում:

Ըստ Հայաստանի կառավարության 1993 թ. սեպտեմբերի հաղորդագրության, հետազոտության ծրագրի իրականացման առաջին փուլը հանձնարարվում է Արմօյլին: Վերջին 7 ամսվա ընթացքում ծրագիրը զարգացվել է ԱՄՆ-ի եւ Հայաստանի երկրաբանների եւ երկրաֆիզիկոսների համագործակցության շնորհիվ Հայաստան կատարած Արմօյլի մի քանի այցերի ժամանակ:

Խոսելով ծրագրի մասին, Արմօյլի նախագահ Հրայր Հովնանյանն ասաց. «Սա ամենակարեւոր ծրագիրն է Հայաստանում: Համագործակցելով Հայաստանի կառավարության հետ, մենք հույսով ենք ավարտել ծրագիրը հնարավորին չափ շուտ:

Մեր նպատակն է հաստատել պաշարների առկայությունը եւ ապացուցել, որ Հայաստանը շրջանի այլ երկրների պես ունի գազ եւ նավթ: Մենք չենք կարող ամեն տարի կազմակերպել ձմեռային օգնության ծրագրեր: Աշխարհի բոլոր հայերը հասկանում են, որ էներգետիկ անկախությունն անհրաժեշտ է Հայաստանի համար»:

Ամերիկայի Հայկական համագումարի տեղեկատվության բաժին

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Անդրանիկ Միհրանյանն առաջադրում է իր գաղափարը

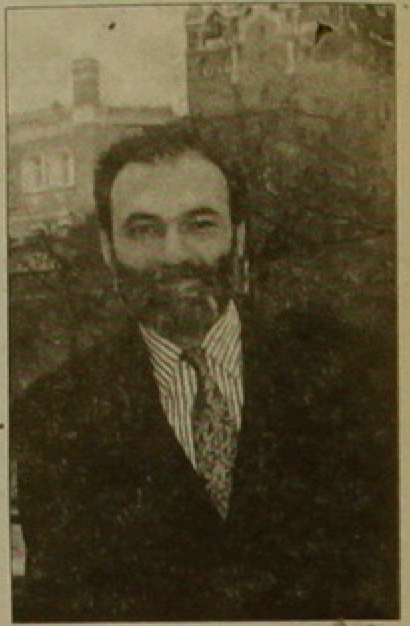

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Եվրոպայում անվտանգության նոր կառույցի ստեղծման գաղափար առաջադրեց քաղաքականագետ, Ռուսաստանի նախագահական խորհրդի անդամ Անդրանիկ Միհրանյանը: Նա հայտարարեց, որ «Ռուսաստանը պետք է շահագրգռված լինի Արեւելյան Եվրոպայում նոր, ՆԱՏՕ-ի նկատմամբ այլընտրական անվտանգության ապահովման կառույցի ստեղծմամբ, որտեղ յուրաքանչյուր եվրոպական պետություն կմասնակցեր հավասար իրավունքներով»:

Անդրադառնալով վերջերս Բրյուսելում ՆԱՏՕ-ի պետությունների ղեկավարների ստորագրած «Գործակցություն հանուն խաղաղության» համաձայնագրին, Անդրանիկ Միհրանյանը նշեց, որ այդ համաձայնագրի գաղափարը «չի նախատեսում ՆԱՏՕ-ի դաշինքին եվրոպական պետությունների իրավահավասար մասնակցություն»: Նա փաստաթուղթն անվանեց «փոխզիջումային համաձայնագիր, որն ստորագրվել է Հյուսիսատլանտյան դաշինքին Արեւելյան Եվրոպայի երկրների անմիջական մասնակցությամբ Ռուսաստանին չզայրացնելու եւ միեւնույն ժամանակ եվրոպական երկրներին ապագայում ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու հույս տալու նպատակով»:

Փորձագետի կարծիքով, «Գործակցություն հանուն խաղաղության» համաձայնագիրը համապատասխանում է նախեւառաջ Արեւմուտքի երկրների եւ ԱՄՆ շահերին, որոնք «ուզում են դրա միջոցով երկարաձգել ՆԱՏՕ-ի գոյության հեռանկարը, որը թուլացավ սառը պատերազմի ավարտից եւ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո»: Անդրանիկ Միհրանյանի կարծիքով, հիշյալ համաձայնագիրը, «ըստ էության, Ռուսաստանին եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներին հեռացնում է անվտանգության ամրապնդման որոշումների ընդունումից»: Ուստի նրանց շահերին համապատասխանում է ոչ թե ՆԱՏՕ-ի «ընդհանրականացումը», այլ նոր իրողությունների հաշվառմամբ Եվրոպայում խաղաղության ապահովման սեփական կոլեկտիվ կառույցի ստեղծումը: ■

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ

Հայ ազնվականները համախմբվում են

Հայաստանում 1992 թ. հոկտեմբերի 21-ին վերահիմնվեց եւ գործում է Հայ ազնվականների միությունը, որը վերջերս կոչ է հղել Հայաստանում եւ սփյուռքի տարածքում գտնվող ազնվական ծագում ունեցող հայերին միավորվելու եւ ներգրավվելու միության կազմում՝ ներկայացնելով ընտանիքների ծագումը հաստատող փաստաթղթեր եւ պատմական տեղեկություններ:

Միության նպատակն է, բացի հայ ազնվական տոհմի ներկայացուցիչների հայտնաբերումից եւ միության կազմում նրանց ներգրավումից, վերականգնել ու զարգացնել հայ ազնվականության կորսված բարոյական, հոգեւոր ու մտավոր ավանդույթները, վերականգնել հայ ազնվականության երբեմնի հեղինակությունը, համազգային գործունեություն ծավալել հայ ազգի եւ պետականության համար մնայուն արժեքների ու խնդիրների հետապնդման ուղղությամբ: Միության խորհրդի կողմից հրապարակված կոչից իմանում ենք նաեւ, թե Հայ ազնվականների միության «գաղափարախոսությունը վերքաղաքական է, անկուսակցական, համակողմանիորեն ճշմարտասեր, հանդուրժողական»:

Հայ ազնվականների միության խորհրդի կենտրոնը գտնվում է Երեւանում, հեռ. 56-92-23, 25-33-40: ■

ՏԵԽՆԻԿԱ

Անհատական համակարգիչների ցուցահանդես Ռուսաստանում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Անհատական դյուրակիր համակարգիչներն ապագա ունեն: Դա խոստովանել է Արեւմուտքը, եւ մենք ուզում ենք, որ դրանում համոզվեն Արեւելյան Եվրոպայի երկրները եւ նախ եւ առաջ Ռուսաստանը»: Ռուսաստանում դյուրակիր համակարգիչների առաջին ցուցահանդեսն անցկացնելու ծրագրերն այսպես մեկնաբանեց «Լեպտոպ էքսպոզիշընս» մարկետինգային ընկերության ներկայացուցիչ Ֆիլ Հոլը:

1988 թ.-ից այդ ընկերությունն ամերիկյան դյուրակիր համակարգիչների ամենամյա ցուցահանդեսներ է կազմակերպում եւ այդ բնագավառի վերջին նվաճումներին նվիրված ամենամյա խորհրդաժողովներ անցկացնում Հյուսիսային Ամերիկայի ու Եվրոպայի տարբեր քաղաքներում: Եւ ահա առաջին անգամ ընտրվեց Ռուսաստանը:

Հոլի խոսքերով, ցուցահանդեսը կանցկացվի Մոսկվայում, սեպտեմբերի 13-16-ը: Դրան կմասնակցեն ամերիկյան էլեկտրոնային արդյունաբերության այնպիսի հսկաներ, ինչպիսիք են IBM-ը, «Apple computer»-ը, «Motorola»-ն, «Dell»-ը, «Compac»-ը եւ այլն: Կներկայացվեն ինչպես բուն համակարգիչները, որոնք չափերով ծոցատետրից կամ գրքից մեծ չեն, այնպես էլ դրանց ծրագրային ապահովումը: ■

Մամուլի վիճակին նվիրված խորհրդակցություն

Այսօր, ժամը 12-ին, ՀՌԱԿ կենտրոնական գրասենյակի նիստերի դահլիճում տեղի կունենա Հայաստանում մամուլի ներկա վիճակին նվիրված բաց խորհրդակցություն մամուլի եւ զանգվածային տեղեկատվության մյուս միջոցների ներկայացուցիչների եւ պատասխանատուների: Միջոցառմանը կարող են մասնակցել շահագրգիռ բոլոր կողմերը:

ՌԱԿ կենտրոնական վարչություն

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Պետք է նայել նաեւ դեպի Արեւելք

ՊԵԿԻՆ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Մենք հաճախ նայում ենք դեպի Արեւմուտք, բայց ինձ թվում է, որ երբեմն պետք է նայել նաեւ դեպի Արեւելք: Այս իմաստով Չինաստանի բարեփոխումների փորձը, բնականաբար, օգտակար կլինի ԱՊՀ երկրների համար», հայտարարեց ԱՊՀ գործադիր քարտուղար Իվան Կորոչենյան:

Նրա կարծիքով, Պեկինի տնտեսական գիտափորձի գլխավոր դրական արդյունքը կարելի է ձեւակերպել մեկ նախադասությամբ. դա «աշխատելու ցանկություն է, առաջ նայելու ցանկություն»:

«Նախկին Միության տնտեսությունը գործի դնելու համար ԱՊՀ երկրների շրջանակներում պետք է ընդունել արմատական որոշումներ, ասաց նա: Հարկավոր է, ըստ երեւույթին, ինչ-որ տեղ անտեսել ազգային շահերը, ինչ-որ բան հանձնել կենտրոնին: Թե դա ինչ կենտրոն կլինի, դժվար է ասել, բայց ես խորապես համոզված եմ, որ տնտեսական դաշինքը չի կարող գոյություն ունենալ, եթե չունենա որեւէ ղեկավար մարմին, որը կկարողանար ուղղորդել կամ գոնե կասեցնել պետությունների ղեկավարների կամքը»: ■

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ
IMAC

Դուք բեռներ ունեք եւ ուզում եք տեղափոխել ԱՊՀ երկրներ կամ արտասահմա՞ն: Խնդիր չէ:
Վերցրեք լսափողը եւ զանգահարեք
52-97-40 կամ 52-99-83

Հայ-իտալական «IMAC» ֆիրման երաշխավորում է.
■ Ձեր բեռների տեղափոխում ցանկացած ուղղությամբ ամենասեղմ ժամկետում:
■ Մեր ծառայությունները մատուցվում են անհամեմատ ցածր գներով:
■ Վճարման ձեւը որոշում եք դուք:

Մեր ֆիրմայի Ստավրոպոլի բազային օդակայանը կապահովի Ձեր բեռների պահեստավորումն ու պաշտպանվածությունը:
Բեռնատեղափոխումները «ԻԼ-76» ինքնաթիռով
Ուղեւորների չվերթները «ԱՆ-24» ինքնաթիռով
Ուղիղ չվերթներ.
Երեւան-Ստավրոպոլ-Երեւան
Երեւան-Վոլգոգրադ-Երեւան
Երեւան-Աստրախան-Երեւան
Դուք ֆաքս ունե՞ք. գրեք մեր համարը՝ 56-15-48
Նախընտրում եք փո՞ստը: Ահա մեր հասցեն. 375009, Իսահակյան 28
P. S. Գուցե Ձեզ անհրաժեշտ է ձեռք բերել սննդամթերք: Մեր ֆիրման կօգնի նաեւ այդ հարցում:

Սպասում ենք Ձեր պատվերներին
Դրանց կատարման հստակությունն ու ճշգրտությունը երաշխավորում ենք
Ձեր վստահելի գործընկերն է «IMAC» ֆիրման

ՀԲԸՄ AGBU SEASON SPONSOR

ՀԱՐԳԵԼԻ ԵՐԱԺՇՏԱՍԵՐՆԵՐ

Հիշեցնում ենք Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հունվարի 16-ի «Բ» աբոնեմենտ ունեցող հանդիսատեսներին, որ համերգը սկսվում է ժամը 13.00-ին, հետեւյալ ծրագրով՝

Ռիխարդ Վագներ - «Զիգֆրիդի մահը»
Առնո Բաբաջանյան - «Հերոսական բալլադ»
Մենակատար Սուրեն Վարդանյան
Անտոնին Դվորժակ - Սիմֆոնիա թիվ 7
Դիրիժոր Լորիս Ճգնավորյան

Հրավիրում ենք նաեւ բոլոր ցանկացողներին յուրաքանչյուր շաբաթ, ժամը 12.00-ին նվագախմբի կիրակնօրյա համերգի լրիվ ծրագրի գլխավոր փորձին:

Տոմսի արժեքը՝ 1 դրամ:

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատվեր 1671 Ստորագրված է տպագրության՝ 13. 01. 1994 Գինը՝ 100 ռուբլի

digitised by A.R.A.R.@